

A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás Szakképzés-fejlesztési terve 2010-2015

készült:

**A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás működésével kapcsolatos helyzetelemzés
című tanulmány mellékleteként**

Pethő Balázs

Eötvös József Pedagógiai Szolgáltató

2010. február 25.

1. Bevezetés

A rendszerváltást követő időszak meghatározó jelentőségű változásokat hozott a szakképzés terén is: jelentősen megváltozott a szakképzést szabályozó jogszabályi és finanszírozási környezet, valamint a társadalmi, szociológiai, gazdasági, munkaerő-piaci körülmények, így ennek következtében átalakultak a szakképzéssel szemben támasztott munkaerő-piaci igények. Ehhez csatlakozott még az oktatási és szakképzési ágazat irányítóinak szándéka szerint létrehozott térségi integrált szakképzési központok által megvalósított feladatellátás új struktúrája.

Feltételezhetően a jelen tanulmányt megrendelő Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás, az érintett közoktatási intézmények (a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény; a Faller Jenő Szakképző Iskola és Kollégium; a Medgyaszay István Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium; az Öveges József Szakképző Iskola Gimnázium és Kollégium; a Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium; a Várkerti Általános Iskola, Szakiskola és Tagiskolái) vezetése, pedagógus közösségei, és a tanulmányt felhasználó, illetve hasznosító oktatásirányítási szakemberek részletekbe menően ismerik a közoktatást és a szakképzést meghatározó jogszabályi háttérrel, valamint ezek alkalmazásának gyakorlatát és az eközben felmerülő, általánosan jellemző kérdéseket. Ennek okán most eltekintünk a jogszabályi előírásokat tartalmazó törvények, rendeletek felsorolásától és ismertetésétől, értelmezésétől és azoknak az egész országban egyformán jellemző problémáknak a bemutatásától is, amelyek valószínűleg ismertek azok számára, akik ezt a vizsgálati anyagot kezükbe veszik.

Fontos azonban néhány axiómának számító megállapítás, feltétel, követelmény rövid és vázlatos összefoglalása, amelyek meghatározzák egy közoktatási intézményeket tömörítő, irányító és működtető térségi integrált szakképző központ tervező és működtetési munkáját, így jelen tanulmányban is hangsúlyozott szempontként befolyásolják a helyzetelemzésből következő megállapításokat, javaslatokat, a fejlesztési irányok megfogalmazását.

A kereslet-vezérelt szakképzés megvalósítása érdekében a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás intézményeiben elengedhetetlenül szükséges az érintett intézmények működésének – a szakmai és gazdasági hatékonyságra való tekintettel történő – áttekintése. Az intézményszerkezetet a fenntartás szakmailag és gazdaságilag egyenrangú figyelembevételével kell megvizsgálni, hiszen e két alapvető szempont feltételezi egymást. A színvonalas szakmai

oktatás, képzés csak megfelelő gazdasági, pénzügyi háttér megteremtésével valósulhat meg. A legkedvezőbb finanszírozási lehetőségek is a hatékonyság mutatóinak romlását eredményezik, ha nem párosulnak korszerű, a munkaerő-piaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodó szakképzési szerkezettel, valamint ha nem kerül ki a párhuzamos képzésekből fakadó duplikált fejlesztéseket.

A részletes helyzetelemzésen alapuló következtetések után:

- ki kell mutatni az intézményhálózatban kialakult párhuzamosságokat;
- indokolt esetben be kell mutatni a profiltisztítás lehetőségeit és módjait;
- meg kell fogalmazni a megfontolásra érdemes intézményszerkezet-átalakítási lehetőségeket;
- meg kell határozni a legmegalapozottabb és legindokoltabb fejlesztési irányokat.

2. Vezetői összefoglaló

Jelen dokumentum a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás szakképző intézményeinek működtetését, szakképzési helyzetét hivatott áttekinteni azzal a céllal, hogy ez alapján javaslatokat fogalmazzon meg a szakképzési szerkezet optimális kialakítására és működtetésére. Az összegzés a helyzetelemzéstől, a különböző programozási szintű stratégiákon, a Társulást jellemző elemzésen keresztül halad, bemutatva a mára már megvalósított konkrét intézkedéseket, melyek alapján javaslat fogalmazódik meg az optimális fejlesztési elvek és célok körére is.

3. Módszertani bevezető

A helyzetfeltárás elkészítése az alábbi lépésekben történt:

- A társulás jelenlegi szakmakínálatának bemutatása, a szakmakínálat munkaerő-piaci megfelelése
- A szakmakínálathoz kapcsolódó tartalmi igények megfogalmazása
- A sajátos nevelési igényű tanulók képzésének helyzete a társulásban
- Az intézmények által kínált közösségfejlesztési funkciók jelenlegi helyzetének bemutatása
- A jelenlegi minőségfejlesztési munka az intézményekben
- A szakmakínálattal, tanulólétszámokkal, tartalmi változásokkal kapcsolatos várható trendek

A fenti információk begyűjtésére és elemzésére a következő módszereket használtuk:

- Adatokat gyűjtöttünk a Megyei Kereskedelmi és Iparkamarától, a KSH-tól, a Munkaügyi Központtól.
- Felmértük az intézmények tartalmi fejlesztéseinek jelenlegi helyzetét, az intézmények megítélését a szakmák helyzetéről.
- Felmértük az intézmények jelenlegi eszközellátottságát.
- Nagycsoportos műhelymunkák keretében (SWOT és adatelemzés) megkérdeztük a Társulás tagjait, az együttműködő partnereket, és az intézmények és a társulási partnerek által mérvadónak tekinthető munkaadók képviselőit a konzorciummal kapcsolatos véleményükről.
- Elemeztük a régió, a kistérségek fejlesztési elképzeléseit.

3.1. Az adatelemzési fókusz

A helyzetelemzés során elemeztük a társulás által érintett kistérségek népmozgalmi, gazdasági, valamint oktatási helyzetét. Az elemzéshez a KSH TStar adatbázisának, a Foglalkoztatási Hivatal és Megyei Munkaügyi Központ, valamint az OM KIRSTAT adatbázisának elemeit használtuk fel. Az oktatási adatok tekintetében az elmúlt öt évre, a KSH adatok esetében az elmúlt három évre terjedt a vizsgálatunk fókusza. Az elemzést megnehezítette, hogy a pályázatok fókuszát kistérségi szinten értelmeztük, azonban a KSH adatok egy része csak 2005-től áll kistérségi bontásban rendelkezésre. A Munkaügyi Központtól származó adatok esetében a pályakezdő munkanélküliekre, a hiányszakmákra, valamint a munkanélküliségi trendekre koncentrált az adatelemzés.

A tanügyi adatok esetében vizsgáltuk a tanulók létszámának alakulását kistérségi szinten feladatellátási helyenként, a szakképzés helyzetét a kibocsátási adatokkal, valamint a külső gyakorlóléhelyek helyzetének elemzésével jellemeztük.

3.2. Prognózisszámítások

Az elemzés során háromféle adat tekintetében készült prognózisszámítás. A szakképzés helyzetét jellemzi a belépő 9. osztályos tanulók száma, valamint a szakmaválasztások aránya. A prognózisszámítás során elkészítettük a társulás által érintett kistérségekre a 1-8. évfolyam közötti

általános iskolások számának alakulását 2007/2008 és 2012/2013 között. A prognózis során számított kilépő 8. évfolyamosok számából becsültük a belépő 9. évfolyamosok számát. A szakképzésbe belépő (tehát szakközépiskola, szakiskola, speciális szakiskola) 9. évfolyamos tanulók számának segítségével becsültük 2007/2008 és 2012/2013 között a szakmaválasztás arányát szakmacsoportos bontásban. Szakmacsoportos bontásnál nem érdemes mélyebben elemezni, mivel a szakképzésben a szakmaindítás intézményi szinten hektikusan alakul, így nem lehet semmilyen szignifikáns regressziós egyenlettel becsülni a szakmaválasztást, a kibocsátás arányát sem intézményi, sem kistérségi szinten. A szakmacsoportos bontás azonban csillapítja az intézményi szintű szakmaindítás hektikusságát.

4. Előzmények

4.1. Társadalmi és gazdasági környezet

Az elmúlt másfél évtizedben mélyreható változások zajlottak le a nemzetközi gazdasági és politikai viszonyokban, valamint a fejlett társadalmak szerkezetében: elmélyült a globalizációs folyamat, felgyorsult a tudományos, technológiai fejlődés, mély repedések keletkeztek a társadalmi kohézióban. Az információs és kommunikációs technológiák rohamos terjedése világméretben átalakítja a társadalmak technológiai, gazdasági és emberi viszonyait. A fenti tényezők együttes hatására élesebbé vált a világ három nagy erőközpontja közötti gazdasági, kereskedelmi és technológiai versengés. A kiélezett versenyhelyzet egyik következményeként minden korábbinál erőteljesebben és sürgetőbben **előtérbe került a tudásalapú gazdaság kiépítésének igénye** az Európai Unióban is.

Az emberi erőforrás a nemzetközi méretekben versenyképes, tudásalapú gazdaság kulcstényezője. A humán erőforrás minősége döntő mértékben annak függvénye, hogy az egyének milyen tudás, készségek birtokában vannak, továbbá, hogy aktív életük folyamán milyen lehetőségek és valós esélyek kínálóznak számukra a korszerű versenyképes tudás és készségek megszerzésére, ill. meglévő tudásuk, ismereteik a technológiai fejlődés, a munkaerő-piac mindenkorai igényei szerinti, egyidejűleg életminőségük javítását is segítő gyarapítására, megújítására. **Az ismeretek, készségek, a tudás gyarapítását szolgáló tanuláshoz mindennél meghatározóbb szerepe van mind a társadalmi, mind az egyéni szintű versenyképesség humán feltételeinek megteremtésében és folyamatos biztosításában.**

Miközben a sokrétű társadalmi, gazdasági és technológiai átalakulás gyökeresen megváltoztatta a tanulást, a tudásmegosztás és a tudástermelés tágabb és szűkebb szociális, tárgyi és technológiai környezetét, olyan **újszerű követelményeket állított az oktatási és képzési rendszerek elé, amelyek mind tartalmi, mind szervezeti értelemben elkerülhetetlenné tették a tanulásról és annak társadalmi, individuális szerepéről vallott hagyományos nézetek revízióját.** Erre a tulajdonképpen kettős kihívásra történő adekvát válaszok kimunkálásának és a gyakorlatba történő átültetésének igénye jelentős mértékben felértékelte és a közgondolkodás homlokterébe állította a humán erőforrás értékteremtő képességét létrehozó, s annak minőségét döntő mértékben meghatározó oktatási és képzési rendszerek folyamatos fejlesztésével és korszerűsítésével összefüggő tartalmi, szervezeti és rendszerfejlesztési kérdéseket.

Az Európai Unió előttünk álló évtizedre szóló megújított lisszaboni stratégiája, - amelynek tengelyében a **foglalkoztatás bővítése és a gazdasági versenyképesség javítása áll** –, az **egész életen át tartó tanulás** paradigmájában jelöli meg a humán erőforrások komplex fejlesztésének kereteit. A lisszaboni stratégiában, továbbá a nyitott koordinációs módszer keretében folyó együttműködés által érintett területeken megfogalmazott közös célokat, a tagállamoknak saját adottságaikra, igényeikre szabott középtávú nemzeti akcióprogramban kell formába önteniük és a gyakorlatba átültetniük.

Magyarországon a 90-es évek eleje óta – természetesen nem függetlenül a fenti globális folyamatoktól - a társadalom és a gazdaság szinte valamennyi területén gyökeres változások zajlottak le. A rendszerváltásként jellemzett mély társadalmi, gazdasági és politikai átrendeződés és átalakulás nyomán a 90-es évek derekára kiépült a polgári demokratikus intézményrendszer, valamint a magántulajdonon alapuló piacgazdaság. Magyarország az OECD, majd 2004-től az Európai Unió tagjaként a nemzetközi politikai, gazdasági folyamatok cselekvő szereplőjévé lett, s fokozottan ki van téve a globalizáció, a mind élesebb nemzetközi gazdasági, technológiai verseny hatásainak és következményeinek.

A XXI. század hajnalán, Magyarország számára is stratégiai prioritássá lett a gazdasági versenyképesség javítása, a foglalkoztatás bővítése. **A versenyképesség növelésének, a foglalkoztatás bővítésének Magyarországon is kulcseleme a tudásalapú gazdaság kiépítése és ehhez kapcsolódóan a humán erőforrások minőségének a javítása.** A gazdasági versenyképesség növelésének, a tudásalapú gazdaság kiépítésének, a társadalmi esélyteremtés

fokozott biztosításának a hármas követelménye Magyarországon is napirendre tűzte **újszerű oktatáspolitiká** kidolgozásának és bevezetésének az igényét. Ennek a tartalmában, struktúrájában és eszközrendszerében újszerű oktatáspolitikának a fő céljait a jelenlegi **oktatási és szakképzési politika átfogó felülvizsgálatából kiindulva** kell meghatározni, teljesebben számot vetve korunk társadalmi, gazdasági és kulturális szükségleteivel, valamint az egyének személyes igényeivel és törekvéseivel, végül, de nem utoljára fokozottabban figyelembe véve az e téren felhalmozott nemzetközi tapasztalatokat és bevált gyakorlati megoldásokat, eljárásokat.

Magyarországon, az elmúlt évtizedekben az oktatás, képzés számos területén és szintjén, a korszerűsítés igényével számos átalakítás történt. Ezen részleges, vagy átfogó reformintézkedések deklarált célja az volt, hogy – a demokratikus politikai intézményrendszer, a piacgazdaság, továbbá a nemzetközi, főként az európai gazdasági, politikai és kulturális együttműködés rendszerébe történő szerves beágyazódás szülte körülmények között – az oktatási és képzési rendszereket szervezetileg és tartalmilag egyaránt alkalmasabbá tegye a gazdaság és a társadalom által támasztott igények kielégítésére, miközben az egyént, fizikai, szellemi adottságainak, tehetségének kibontakoztatása alapján, a társadalomba és gazdaságba történő eredményes beilleszkedésre képes felelős aktív állampolgárrá neveli, képezi.

Összességében megállapítható, hogy az elmúlt tíz esztendő reformlépéseinek köszönhetően, a magyar oktatási, képzési rendszer, s annak számos alrendszere egyes elemeiben megújult. Mindezidáig azonban nem került sor a rendszer egészének holisztikus megközelítésen alapuló olyan komplex és összehangolt átalakítására, amely megteremthette volna az előfeltételeit annak, hogy az oktatási és képzési rendszer a fenti kettős kihívásnak folyamatosan meg tudjon felelni.

Az elmúlt évtizedben, az oktatás hazai társadalmi, gazdasági és technológiai környezetében végbement és **újszerű válaszokat igénylő változások legfontosabb elemei a következők:**

- A születések számának tartós csökkenésében, az aktív életkor meghosszabbodásában kifejeződő **demográfiai, foglalkoztatási folyamatok** tartós trendje.
- A **tanulási idő meghosszabbodása, a tanulás formáinak gazdagodása, a tanulási szokások** differenciálódása, összefüggésben az **IKT** széleskörű elterjedésével.
- A **tanulás** társadalmi és egyéni szintű **anyagi ráfordítási igényeinek** folyamatos **növekedése**, valamint a költségek szerkezetének jelentős és gyors változása.

- A magasabb képzettségi szint elérése iránti társadalmi méretű igények növekedése, ami többek között a középfokú oktatás általánossá válásában, a felsőoktatás tömegesedésében, a **magasabban képzett munkaerő iránti kereslet** növekedésében fejeződik ki
- Az **ismeretek gyors elavulása**, a megszerzett tudás és képességek folyamatos megújítása munkaerő-piaci relevanciájának erősödése.
- Az **innovációs potenciál**, mint a **versenyképesség kulcstényezője** a gazdasági tevékenység hajtóerejévé és szerves alkotóelemévé vált.
- A **tudás megszerzéséhez** a minőségi tanuláshoz és a kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségeiben megmutatkozó és **erősödő szociális, területi különbségek** növekvő mértékben kedvezőtlen hatást gyakorolnak az **esélyegyenlőségre**.
- A **sokszínűbbé váló oktatási intézményrendszer** szerkezeti és finanszírozási igényének naprakész követése, valamint a szabályozási, döntési folyamat előzetes, tényorientált támogatása iránti igény.

A fenti folyamatokkal szoros összefüggésben a **tudástermelés és tudásmegosztás hagyományos formáinak átalakítása**, megújítása alapján az oktatási és képzési rendszereknek mindenekelőtt olyan érvényes megoldásokat kell kínálniuk, amelyek a szakterületet közvetlenül és közvetve érintő közpolitikák komplex, egységes megközelítése alapján:

- Érvényt szereznek a **hatékonyság, az eredményesség és a minőség** követelményeinek, figyelembe véve az oktatás megnövekedett finanszírozási igényét is.
- Tevőlegesen elősegítik a **területi és szociális különbségek mérséklését**, különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségekre, társadalmi csoportokra.
- Megteremtik a **tanuláshoz történő egyetememes hozzáférés feltételeit** az egész életen át tartó tanulás paradigmájának megfelelően.
- Megteremtik a **munka világa és az oktatás közötti kapcsolatok** erősítésének intézményes feltételeit.

- Biztosítják a **korszerű tanulási környezet**, tanulási kultúra kialakításának fizikai és humán infrastrukturális feltételeit, különös tekintettel az **IKT** technológiák széleskörű meghonosítására, a **pedagógusképzésre és továbbképzésre**.
- Erősítik a magyar oktatási rendszerek, mindenek előtt a felsőoktatás nemzetközi versenyképességét, különös tekintettel az egységes európai oktatási térség megteremtésében történő aktív részvétel szakmapolitikai feltételeinek a megteremtése révén.
- Az oktatáspolitikai célok meghatározásának és gyakorlati végrehajtása során mindvégig következetesen biztosítják a **partnerség** teljes körű érvényesítését.

A tervező munka során a következő – a közoktatásra és ezen belül az iskolarendszerű szakképzésre is érvényes – alapvető követelményeket szükségszerű folyamatosan szem előtt tartani a fenntartónak és az intézményeknek egyaránt.

- Az oktatás minden szereplője – az intézményhasználók (tanulók, szülők, pedagógusok, alkalmazottak), a jelenlegi és várhatóan az oktatáshoz-neveléshez kapcsolódók – számára **átlátható, kiszámítható**, követhető viszonyokat kell teremteni ahhoz, hogy érdekeiket kialakítva és érvényesítve erősíthessék egymást.

A közoktatási intézményeket fenntartók és működtetők:

- az oktatást **stratégiai ágazatnak** tekintik;
- demokratikus iskolarendszert működtetve **esélyegyenlőséget** biztosítanak a tanuláshoz, a tehetség kibontakoztatásához, a folyamatban szükségszerűvé váló korrekciókhoz, a mobilitáshoz, választási lehetőséget biztosítanak a különböző arculatú, struktúrájú intézmények között;
- a demográfiai és társadalmi folyamatokat az intézményhálózat szervezésében és működtetésében folyamatosan érvényesítik; az intézmények feladatellátásához szükséges tárgyi, gazdasági és személyi feltételek távlati **tervezésekor figyelemmel kísérik a demográfiai, társadalmi tényezők, adatok elemzését**;
- visszatérően elemzik a közoktatás rendszerének optimális működését, a prognosztizálható változtatások szükségességét a **szakmaiság** prioritásával és az ésszerű optimalizálás követelményeivel kezelik;

- a **rugalmas és hatékony szervezeti, irányítási formák** kialakításával korszerű intézményszerkezet létrehozására és humán erőforrás-gazdálkodás kialakítására törekednek;
- az **állandóság** őrzésével a tudatos, érdekegyeztetéseken alapuló, jövőt formáló, szükségszerű **változtatások** megvalósításának elvét érvényesítik;
- a belső szerkezet, a funkciók arányainak rugalmas illeszkedése mellett megvalósítják az intézményrendszer **stabilitásának** elvét.

A népességi adatokból megállapítható, hogy az elkövetkező időszakban a középfokú, így a szakképző oktatási intézményekben is számolni kell a tanulólétszám és ebből adódóan az osztályszámok, csoportszámok csökkenésével. A jelenlegi struktúra változatlan fenntartásával a meglévő intézményrendszer kapacitása várhatóan nem lesz optimálisan kihasználva, ami elkerülhetetlenül a fajlagos költségek növekedésével jár.

4.2. A szakképzés helyzete

4.2.1. Általános helyzetkép

A magyarországi és így a közép-dunántúli szakképzés jelentős változásokon ment keresztül az 1990-es évektől kezdődően. Az alábbiakban a változások legfontosabb jellemzőit vesszük számba.

A Veszprém megyei szakképzésre hatással vannak az országos szinten jelentkező folyamatok, illetve ugyanúgy befolyásolja a központi szabályozás, mint a szakképzés többi intézményét, intézményhálózatát.

A legfontosabb iskolaszervezeti és demográfiai változások következményeként megnőtt a középiskolában továbbtanulók aránya, ugyanakkor a szakiskolák és a szakiskolai képzés presztízse lecsökkent. Drasztikusan csökkent a szakiskolások aránya, és egyúttal ez a képzési forma lett a gyűjtőhelye a hátrányos helyzetű diákoknak, társadalmi csoportoknak.

A tantervi, tananyagot érintő változások elsősorban az elméleti képzést erősítették az iskolai rendszerű szakképzésben, ennek egyenes következménye, hogy a gyakorlati képzés súlya, minősége évről évre alacsonyabb lett. A szakközépiskolák a megnövekedett versenyben nemcsak a képzési kínálatukat bővítették (hozzájárulva ezzel az egy térségben párhuzamos kínálat, szétforgácsoltan működő szakképzési rendszer kialakulásához), hanem a képzési formák színesítésével is próbáltak talpon maradni. Így egyre nagyobb lett a szerepe a felsőfokú

szakképzésnek, amely lényeges rendszerelemként hozzájárul a szakképzés teljes vertikumának egymásra épüléséhez és átjárhatóságához, illetve elősegíti a felsőfokú intézmények és a középfokú szakképző intézmények szakmai együttműködését.

A rendszerváltás óta a középfokú szakképzésben lezajlott, illetve megkezdett folyamatok alapvetően korszerűnek tekinthetők, és ezek eredményeinek kibővítésére (például a szakmák teljes körének modularizálása, a kompetencia alapú képzés biztosítása érdekében) érdemes törekedni. Azonban látni kell azt is, hogy az aránytalan fejlesztések megbillentették a képzési kereslet-kínálat egyensúlyát, a fejlesztésekből – a Szakiskolai Fejlesztési Program megjelenéséig – kimaradtak a szakiskolák, a gyakorlati képzésbe pedig nem sikerült a gazdaság szereplőit újra a kívánatos mértékben bevonni. Így folyamatok szinte természetes következménye lett, hogy a munkaerő-piacon egyre kevesebb, és ez által keresett lett a jól képzett, gyakorlatban is használható tudással rendelkező szakmunkás, ugyanakkor megnőtt a középfokú szakemberek, illetve a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, akik elsősorban elméleti szakmai tudással felvértezve kerültek ki a munkaerő-piacra, ahonnét túlkínálatuk miatt az iskolapadból szinte egyenesen kerültek a felnőttképzés továbbképzési rendszerébe.

Az alábbiakban összefoglaljuk a szakképzést (mind az iskolai rendszerűt, mind az iskolai rendszeren kívülit) ért legfontosabb kritikákat. Az összefoglalás alapját a szakértői jelentések és a szakminisztériumi dokumentumok képezik.

Általánosan elmondható, hogy a legfontosabb problémák a következők:

- a szakképzés szerkezete nem felel meg a gazdaság igényeinek;
- a szakképzés irányítási rendszere nem egyértelmű;
- a szakképzés intézményrendszere széttagolt, sok az egy térségben működő párhuzamos képzés, az önkormányzati és megyei fenntartású intézményeknek elsősorban a megfelelő diáklétszám biztosítása az érdeke és nem a profiltisztítás és a források ésszerű felhasználása;
- a szakképzés irányítási rendszere nem egyértelmű;
- a gyakorlati képzés, illetve maga a szakképzés is későn kezdődik, ugyanakkor egyes szakmákban túl rövid lett a gyakorlati képzési idő;
- az OKJ túl sok specializált szakképesítést tartalmaz;

- a szakmai orientáció, a szakmai és a szakmacsoportos alapozás a szakiskolák 9 - 10. illetve a szakközépiskolák 9. - 12. évfolyamain nem finanszírozott;
- a Munkaerő-piaci Alap Fejlesztési és Képzési Alaprésze nem az eredeti céljára kerül felhasználásra, túl sok olyan programot finanszíroznak belőle, melynek szakképzési kapcsolata megkérdőjelezhető. A fejlesztésre biztosított források nem hasznosulnak megfelelően;
- a szakmai vizsga nem elég szigorú, a fiatalok tudása nem mindig tükrözi azokat a kompetenciákat, melyek elsajátításáról a bizonyítványt kiállították;
- a felsőfokú szakképzés nem gyakorlatorientált, ténylegesen a felsőoktatásra és nem a munkába állásra készít fel.

Jelenleg a szakképzés megszervezését, a térségi integrált szakképző központok működését elbizonytalanítja a szakképzési feladatellátást, működtetést meghatározó jogszabályi háttér.

Bizonytalansági tényező a szakképzésben a regionális szakképzés fejlesztési és képzési bizottságok felállítása és hatásköre, illetve jogköre, amelyek meghatározták a régióon belül a szakképzési szerkezetet: a beiskolázási irányok arányok kijelölésével meghatározták az indítható szakmacsoportokat, szakmákat, és a felvehető tanulók számát a 2010/2011-es tanévtől kezdődően. Azok a térségi integrált szakképző központok, amelyek a régiós döntéstől eltérően indítanak szakképző évfolyamokat, nem lesznek jogosultak a szakképzés-fejlesztési források fogadására.

A szakképzés hatékonyságát gátolja a koordináció hiánya és az információáramlás elégtelensége. A szakképzés hatékony szervezését, a képző intézmény, a munkaerő-piac, a szülők és a diákok közötti információáramlást megnehezíti a szétaprózott intézményi szerkezet. Ezen segíthet a térségi integrált szakképző központ által megvalósított regionális tervezés és finanszírozás.

A szakképzés helyzetének bemutatása nem nélkülözheti a közoktatás további szegmenseinek áttekintését sem. Számos olyan tényező befolyásolja a középiskolában tanulók helyzetét, lehetőségeit, mely az oktatási rendszer más szintjein fejti ki hatását.

4.2.2. A közoktatás rendszere által generált problémák

A közoktatásban az elmúlt évtizedben számos - a munkaerőpiacra való belépés szempontjából részben hátrányos - hatás érvényesült. Megszűnt a közoktatás egységessége. Ez a folyamat

egyrészt a társadalom felerősödő szegregálódására vezethető vissza, másrészt az oktatási rendszer reformjaira, amelyek a szabad választás jegyében különböző típusú (4, 6, 8 osztályos általános iskola, 4, 6, 8 osztályos gimnázium) iskolákat hozott létre. Ez a struktúra komoly mértékben **hozzájárult a szakképzésbe áramló tanulók kontraszelektív kiválasztódásához.**

Magyarországon az 1970-es évek végétől az **5-29 éves népességhez tartozók létszáma folyamatosan csökken.** A demográfiai előrejelzések alapján az 5-14 éves korosztály aránya tovább fog csökkenni. A nagyarányú demográfiai csökkenés hosszútávon is befolyásolja az oktatási rendszert, hatással van a személyi (tanárok) és az intézményi (iskolák, osztálytermek száma) erőforrások elosztására is. **A szakképzés területén jelentősen csökkent a tanulók létszáma,** s ezzel párhuzamosan a pedagógusok létszáma is kevesebb lett, de sokkal kisebb mértékben.

A foglalkoztathatóság és a munkaerőpiac szempontjából fontos kulcs- és alapkompenciák megszerzése a tanulási alapok megerősítésével kezdődik. Tanulási alapnak egyrészt a mindenkitől kötelezően számon kérhető tudás, készség és képesség, másrészt a tanulással kapcsolatos pozitív motiváció számít. A hazai és nemzetközi vizsgálatok mindkét alkotóelem tekintetében súlyos problémát jeleznek a közoktatásban.

Az alapkompenciák között újként jelentkezik, ezért kiemelten kezelendő az **IKT kompetencia,** mint az Információs Társadalom alapvető kompetenciája. Minden évben növekszik azok száma, akik használni kezdik, illetve mélyítik informatikai ismereteiket. A diákok számára egyre természetesebbé válik az „információ” és annak jelentősége. Az IKT kompetencia oktatásának gyakorlata ugyanakkor még nem épült ki, az IKT tanórai jelenléte elenyésző. **Az informatika oktatása ugyan teljes körű, de önmagában az IKT kompetencia elsajátíttatására alkalmatlan.** Nem feledkezhetünk meg arról a tényről, hogy az IKT hozzáférés, illetve kompetencia fejlesztés vonatkozásában is megmutatkoznak a társadalmi különbségek. Fontos a hátrányos helyzet kiegyenlítése, ebben markáns szerepe lehet az oktatásnak. Az oktatás finanszírozása az épületek és egyéb hosszabb amortizációjú eszközök állagának szinten tartására sem elegendő, az IKT eszközök gyors avulását pedig egyáltalán nem képes követni. Az iskolák alacsony szintű és területileg markánsan egyenetlen eszköz- és infrastrukturális ellátottsága **is akadályozza a korszerű pedagógiai módszerek széleskörű alkalmazását, s a tudásalapú gazdaság igényeinek megfelelő ismeretek átadását.** Ugyanakkor az IKT eszközök bevonása önmagában nem elegendő az IKT kompetencia elsajátíttatásához, valamint a korszerű pedagógiai

programok támogatásához. Az eszközökön túl a megfelelő mennyiségű és minőségű digitális tartalom előállítása és a pedagógiai programokba, tanmenetekbe való beépítése is szükségszerű. A digitális tartalmakra épülő korszerű pedagógia, illetve az oktatásszervezés pedig nem lehet hatékony a digitális tartalmakat rendszerező, a tanulási folyamatot vezérlő informatikai rendszerek (learning management system) nélkül. **Ezek kiépülését segítheti a közoktatási intézmények integrációja, a szabad kapacitások kihasználási lehetőségeinek bővítése, a tanári érdekelttség.** Jelentős **hiányosságok tapasztalhatók az egész életen át tartó tanulás területén.** Egyfelől az oktatás, képzés különböző szintjei, formái továbbra sem alkotnak egységes, egymásra épülő és szervesen összekapcsolódó rendszert, másfelől nem biztosítottak a tanuláshoz történő egyetemes hozzáférés feltételei. Különösen az alacsony képzettségű vagy a képzettség nélküli felnőtt népesség számára jelent szinte áthidalhatatlan nehézséget a megfelelő tanulási, képzési lehetőségekhez történő hozzájutás.

Jelenleg Magyarország az Eurobarometer, önbevalláson alapuló felmérése szerint az Európai uniós tag-és tagjelölt országok rangsorában az utolsó előtti helyen áll. Annak ellenére, hogy az idegen nyelvből szerzett nyelvvizsga plusz pontokat eredményez a diákok továbbtanulási rendszerében és a munkaerő-piacon is nagyobb eséllyel indul az, aki nyelvismerettel rendelkezik, mégis **az élő nyelvismeretünk igen alacsony szintű.** Ezért a munkáltatók is egyre inkább a beszélt idegen nyelvet preferálják a nyelvvizsgával szemben. Kiemelt feladat tehát az idegen nyelv tanulás- és oktatás hatékonyságának növelése, az informatika és a hírközlés nyújtotta lehetőségek maximális kiaknázása, és barátságos nyelvtanulási környezet kialakítása az oktatási intézményekben.

A közoktatás, az iskolarendszerű szakképzés tartalmi, szervezeti tekintetben nem alkalmazkodik kellő gyorsasággal és rugalmassággal a társadalmi, gazdasági és technológiai változások szülte igényekhez. Az oktatás lezajlott expanziója nem igazodott kellőképpen a gazdaság gyorsan változó igényeihez, aminek következtében újabban az iskolarendszertől közép-, illetve felsőfokú képzettség birtokában kilépő fiatalok növekvő mértékű elhelyezkedési nehézségekkel szembesülnek. Sok fiatal ugyanakkor szakképzettség megszerzése nélkül lép ki az oktatási rendszerből, ami miatt rendkívül rosszak munkaerő-piaci kilátásaik. További **problémát jelent a középfokú oktatásból, elsősorban a szakiskolákból való jelentős mértékű lemorzsolódás,** ami hozzájárul az alacsony iskolai végzettségű és rossz életesélyekkel rendelkező

népesség újratermelődéséhez. A lemorzsolódás csökkentésére irányuló programok mindaddig csekély eredményt hoztak.

Az intézményi koncentráció, az átjárhatóbb szakképzési struktúra együttesen hozzájárulhat a probléma kezeléséhez.

A közoktatási rendszer európai összehasonlításban is erősen decentralizált jellegét nem ellensúlyozza egységes, átfogó minőségértékelési és **minőségbiztosítási rendszer**, ami szintén szerepet kap az oktatás-képzés színvonalbeli eltéréseinek konzerválásában.

4.2.3. Szakképzés

A munkaerő-piaci elvárások kielégítését és a foglalkoztatás elősegítését a szakképzés döntően két formában biztosítja. Az iskolai rendszerű szakképzéssel, amely a közoktatás része és az iskolarendszeren kívüli szakképzéssel, melynek változatos formái léteznek és nem részei a közoktatásnak. A közoktatáson belül az iskolai rendszerű szakképzés működését alapvetően a közoktatási és a szakképzési törvény szabályozza. A két iskolaforma (szakiskola, szakközépiskola) számára adott a lehetőség az általános oktatás keretén belül szakmai előkészítő oktatás, szakmacsoportos alapozó oktatás, szakmai alapozás, pályaorientáció folytatására. Ez idő alatt a tanuló megismeri az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítéseket és a kapcsolódó tevékenységformákat. Ez a rendszer alkalmas a tanulói választás, döntés megalapozására. Az iskolai rendszerű szakképzés az OKJ-ben meghatározott szakképesítések tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter által meghatározott szakmai és vizsgakövetelmény, valamint a szakmai tantárgyak, tananyagegységek központi programja alapján szakmai elméleti és gyakorlati képzés keretében történik.

A középfokú szakmai képzést jelentősen befolyásolják az iskolarendszerben tanulók létszámalakulásának tendenciái. **Az iskolarendszerbe belépő csökkenő létszámú korosztályok mellett a szakiskola kontraszelektált, az ott tanulók létszáma alacsony. Így kevés a középfokú végzettségű, munkaerőpiacra kikerülő szakember**, ehelyett a gimnáziumból és a szakközépiskolából egyre nagyobb arányban tanulnak tovább a fiatalok a felsőoktatásban. **A munkaerőpiacon túl sok a szakképzetlen és a túlképzett**, ugyanakkor a szükségesnél kevesebb az igényeknek megfelelő képzettségű munkaerő.

A szakképzési szektort érintő változások legfontosabb jellemzője a szakmunkástanulók számának közel felére csökkenése és a szakközépiskolában tanulók számának több mint 40%-os növekedése volt. A jövőben **várhatóan tovább mérséklődik a szakmunkás végzettségűek**, miközben növekszik az érettségizettek és diplomások aránya, bővül a közép- és felsőfokú képzésben részt vevők száma, illetve aránya, az elmúlt tíz évben országosan a középfokú oktatási intézményekben tanulók száma csökkent (517 ezer főről 502 ezerre). Jelentősen növekedett az érettségit adó képzési formákban tanuló fiatalok száma (302 ezerről 387 ezerre), és jelentős csökkenés érzékelhető a szakképző iskolákban tanulók számában (394 ezerről 358 ezerre). A csökkenést belső átrendeződés kísérte: növekedett a szakközépiskolákban (168 ezerről 241 ezerre), és csökkent a szakiskolákban (225 ezerről 116 ezerre) tanulók száma (a képzés teljes időtartamát tekintve). A középfokú képzésben részt vevők szociális struktúrája is átrendeződött, ma **a szakiskolába járó fiatalok döntően hátrányos helyzetűek, és az elméleti képzés szempontjából gyenge tanulási képességekkel rendelkeznek**. Ez egyebek közt az alacsony oktatás hátránykompenzációs hatékony(talan)ságának egyik következménye is.

Az iskolai rendszerű szakképzés jelentős változása volt az elmúlt években, hogy bevezetésre, illetve kialakításra került a **felsőfokú szakképesítések rendszere**, majd képzése. E képzési forma a tanulmányok beszámításával megnyitja a középiskolában végzett tanulók számára a felsőoktatás magasabb szintjeit, - beépül a felsőoktatási intézmény alapképzésébe - és egyben OKJ-ben szereplő szakképesítést is ad. **A munkaerőpiac visszajelzései alapján a képzés nem eléggé gyakorlat orientált**. A hatályos jogszabályok alapján a felsőoktatási intézmények és a szakközépiskola együttműködése biztosítja a képzés és a tananyag egységes színvonalát, minőségbiztosítását és fejlesztését. Az új szerkezetű OKJ szerint a felsőfokú szakmák továbbra is csak iskolarendszerben oktathatók.

A szakképzésben a létszám csökkenése nem párosul az intézmények, illetve a képzési helyszínek csökkenésével. Míg 1990-ben 466, jelenleg 627 iskolában folyik szakiskolai képzés. Az intézmények jelentős részében – elsősorban **a finanszírozási források jobb elérhetősége miatt – mindössze egy-egy szakiskolai osztályt működtetnek, vagyis a képzés országszerte szétaprózódik**.

A létszámcsökkenést jelentős részben a viszonylag **alacsony támogatási normatíva** okozta, a szétaprózódást viszont az, hogy a **szakképzési hozzájárulás** direkt vagy indirekt támogatási

formáihoz egy oktatási intézmény csak szakképzési osztályok működtetésével juthat hozzá. Ez azt jelenti, hogy a **lemorzsolódás mértékének csökkentéséhez nem csak pedagógiai, hanem finanszírozási, strukturális átalakítás is szükséges.**

A képzések koordinátlansága, szétaprózottsága korlátozza a képzési színvonal, a tárgyi, személyi feltételek fejlesztésének lehetőségét, a fejlesztési források hatékony felhasználását, a gazdaság, a munkaerőpiac igényeivel történő harmonizációt. A csökkenő létszámú szakmunkásképzés komoly feszültséget teremt a munkaerőpiacon, s ezen túlmenően a kontraszelekczióból fakadóan itt a legnagyobb a lemorzsolódás (20-25%), a képzésből sikeresen kikerülők tudásszintje sok esetben nem megfelelő. **A térségi integrált szakképző központok létrehozása az első lépcső egy, a munkaerő-piaci igényekre jobban reagáló, versenyképes szaktudást biztosító, fenntartható intézményrendszer felé.**

Az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szerkezete, tartalma, a szakképesítések mennyisége az elmúlt tíz évben többször változott, azonban a változások összességében nem tekinthetőek jelentősnek. A szakképesítés-szerkezet és a FEOR között nincs összhang. **Az OKJ jelenlegi állapotában nem alkalmas a teljes körű modulrendszer, a kompetenciamérés rendszerének kialakítására. Ma a szakmastruktúra csak részben felel meg a magyar gazdaság igényeinek, elvárásainak, nemzeti sajátosságainak, hagyományainak.** A szakképesítések tartalmát, szintjét tekintve ma nem alkot koherens rendszert, és nem kapcsolódik a foglalkoztatási rendszerhez, ezáltal megnehezíti a változó gazdasági, munkaerő-piaci körülményekhez gyorsan és alkotó módon alkalmazkodni képes szaktudás kialakítását. Az I. NFT keretében megkezdődött az OKJ korszerűsítése, a moduláris rendszer kiépítése, amely jelentősen növeli a rendszer rugalmasságát és átláthatóságát.

A közoktatási rendszer szerves részét képező iskolarendszerű szakképzés a képzésben résztvevők fiatalok számának látványos növekedése, a képzési programok ismételt korszerűsítése ellenére nem volt képes az elmúlt tíz esztendő során folyamatosan és rugalmasan alkalmazkodni a vállalkozások méreteiben, ágazati szerkezetében, és földrajzi elhelyezkedésében végbement gyökeres átalakulások, dinamikus változások szülte helyi munkaerő igényekhez. Ezt részben a szakképzés tartalmának, minőségének fogyatékoságai, részben a **pályaorientációs és tanácsadási rendszer gyengeségei** magyarázzák. Az NFT I-ben a helyzet javítására hozott intézkedések ezen a téren még csak kezdeti eredményeket produkáltak.

A szakképzés alapvetően három nagy forrásból kerül finanszírozásra: a központi költségvetésből (normatív rendszerben átadásra kerülő pénzeszközökből), önkormányzati támogatásból és a Munkaerő-piaci Alap képzési alaprészből. Fentieket egészítik ki az egyéni és vállalati források. Miközben a szakképzés jogi szabályozása alapján a szakképzés tartalmi feltételeit (szakmaszerkezet, vizsgarendszer, iskolaszervezet stb.) az állam normatív módon (jogszabályokkal) és fejlesztési programokkal határozza meg, addig ehhez a forrásokat a fenntartónak kell hozzárendelnie. Ez a kettőség az egyik oka a szakképzésben jelentkező problémáknak. Az elmúlt évek fejlesztési finanszírozásával kapcsolatban két egyértelmű tendencia állapítható meg. A fejezeti forrásokból **folyamatos az elvonás, ugyanakkor az alaprész bevételei folyamatosan és erőteljesen nőnek. A pótlólagos források hatékonyabb felhasználása folyamatosan biztosíthatná a szakképzés tartalmi és technikai fejlesztéséhez szükséges pénzügyi eszközöket, azonban a rendszer elaprózottsága miatt ezek hasznosulása csak részben megfelelő.**

Napjainkra nyilvánvalóvá vált, hogy az összehangolatlan, spontán átalakulási folyamatok következményeként **a munkaerő-piac követelményeivel egyre erőteljesebb ellentmondásba kerülő, felesleges kapacitásokkal rendelkező középfokú intézményhálózat alakult ki,** amelynek finanszírozása is egyre több nehézséget okoz a fenntartónak.

A legfontosabb feladat-ellátási mutatók – az intézményszám, tanulólétszám, a tanulócsoportok száma, a tanulócsoportok feltöltöttsége – alakulása a fenntartói irányítás és a gazdálkodási összefüggések oldaláról is meghatározó jelentőségű.

4.2.4. A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás

A térségi integrált szakképzési központ, mint egyfajta feladatszervezési mód, a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás esetében a feladatellátásban résztvevő önkormányzatok által létrehozott társulás keretében valósult meg. A társulás célja, hogy biztosítsa a Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság döntései által kijelölt szakképzési irányok és beiskolázási arányok megszervezése. A társulás által ellátott feladatok terén a társult önkormányzatok (a Veszprém Megyei Önkormányzat és Várpalota Város Önkormányzata) feladat-ellátási kötelezettsége megszűnt, az e területen jelentkező döntési kompetenciákat a Társulási Tanácsra ruházták át.

A legfontosabb feladat-ellátási mutatók – az intézményszám, tanulólétszám, a tanulócsoportok száma, a tanulócsoportok feltöltöttsége – alakulása a fenntartói irányítás és a gazdálkodási összefüggések oldaláról is meghatározó jelentőségű.

Napjainkra nyilvánvalóvá vált, hogy az összehangolatlan, spontán átalakulási folyamatok következményeként **a munkaerő-piac követelményeivel egyre erőteljesebb ellentmondásba kerülő, felesleges kapacitásokkal rendelkező középfokú intézményhálózat alakult ki**, amelynek finanszírozása is egyre több nehézséget okoz a fenntartónak. A társulás döntéshozóinak abból kell kiindulnia, hogy a verseny akkor is kialakul és erősödik majd, ha erre a jelenlegi intézményhálózat nem készül fel, és nem reagál időben. A folyamatok irányításának lehetőségét kell megkeresni, mert annak hiányában érvényre jut az ágazat közismert sajátossága, a hosszú és nehézkes reagálás, a változtatás nagy időigénye. Kialakult egy olyan munkamegosztás, amelyben **az önkormányzati intézményekben az eszközigenyes, magas fajlagos költségű képzés aránya van jelen, emelkedik meg**, a keresett, viszonylag olcsó (ezáltal állami forrásokból a költségekhez képest jól dotált) szakmai képzés a piaci szereplők zsákmányává vált.

4.2.5. Szervezetfejlesztés

A hazai térségi integrált szakképző központok létrehozására kiírt Európai Unió pályázatokra a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás által beadott projekt kedvező elbírálásban részesült. A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás szervezetfejlesztéséhez a Veszprém Megyei Önkormányzat és Várpalota Város Önkormányzata összesen 331.880.610 forint pályázati forráshoz jutott. E pályázat révén megtörténtek az első lépések egy új szakképzési modell kialakítása felé.

A TÁMOP 2.2.3 kódszámú, Esélyt a jövőnek! elnevezésű projekt lehetővé teszi a szinte teljes iskolai tantestületeket érintő pedagógus továbbképzések megvalósítását (pl. konfliktuskezelés; kompetencia-alapú, moduláris szerkezetű szakképzés gyakorlati megvalósítása; sajátos nevelési igényű tanulók oktatása integrált nevelésének eszközei; stressz-mentes, kooperatív és hatékony tanulás módszereinek alkalmazásával; kompetencia alapú tananyagfejlesztés), mellyel az intézményi humán erőforrás alkalmasabbá válik a folyamatos pedagógiai kihívásoknak való megfelelésre. Az attitűdalakítást és munkaerő-piaci esélynövelést támogatják a tananyagfejlesztések (festés, grafikai illusztrálás, energia-hasznosító berendezés-szerelő feladatok,

kisfeszültségű villamos szerelések, tetőfedő feladatok, informatikai ismeretek, számítógép alkalmazása az elektronikában, általános anyagvizsgálatok és geometriai mérések, géplakatos feladatok, a sajátos szükségletek felmérésének feladatai az idősellátásban elnevezésű modulok) mellett a pszichológusok és fejlesztő-pedagógusok, mentorok alkalmazása, és a közösségi funkciók ellátása. Amennyiben a pályázat sikeresen megvalósul tanulók pályakezdési és hosszabb távon értelmezett elhelyezkedési esélyei nőnek azáltal, hogy a piacképes tudás mellett tanulásmódszertani és munkavállalási ismeretek elsajátítására nyílik lehetőségük, a mentorok segítségével tanulási út tervezésre és karrier-tanácsadásra is lehetőségük nyílik.

4.2.6. Tanulólétszám

A középfokú tanulólétszámot három, egymás hatását egyértelműen felerősítő tényező befolyásolta:

4.2.6.1. A középfokú tanintézetek szerkezeti átalakulása

A hagyományos szakmunkásképzés átalakulása – az országos folyamatokhoz hasonlóan – nem befolyásolta a tanulólétszám átrendeződését. A szakiskolai képzésben továbbra is a létszám csökkenése a meghatározó jellemző.

A szakképzési törvény módosításából következő szerkezeti változás hatása az országosnál jóval kisebb mértékű, hiszen a 13. és magasabb évfolyamokon tanulók száma nem emelkedett ugrásszerűen.

A szerkezeti változások hatása, következményei sokkal inkább megfigyelhetőek az osztályok számának változásában, mert a 13. és annál magasabb évfolyamokon a csoportszám bővülése jelentősebb volt, mint a létszámváltozás. A feladat-ellátási helyek szerint is befolyásoló szerkezeti változás a gimnáziumokban az OKJ szerinti szakközépiskolai képzés beindítása, amelynek alapvetően finanszírozási oka van. Az intézmények a nem eszközigenyes képzés beindításával lehetőséget kapnak a szakképzési alpból pályázatokra és hozzájárhatnak a szakképzési hozzájárulásokhoz is.

4.2.6.2. A képzési idő meghosszabbodása

Mivel a törvény szerint az 1998-99-es tanévtől csak az új típusú szakközépiskolai képzés keretében lehetett új osztályokat indítani, a feltöltés hatása a 2003-2004-es tanévig érzékelhető volt. A 13. és a magasabb évfolyamokon a tanulólétszám folyamatosan emelkedett, majd a felfutás hatása a 2004-2005-ös tanévre megszűnt és a létszám csökkent.

A képzési idő meghosszabbodása a szakiskolákban egyáltalán nem játszott szerepet a létszám változásában, illetve a korábbi bevezetés hatására a szakképző évfolyamok feltöltése már befejeződött.

4.2.7. *A szakiskolai képzés*

Az Országos Képzési Jegyzék fokozatosan átalakította a hagyományos szakmunkásképzést is, hiszen a szakképzés ezen iskolatípusban is csak az általános műveltséget megalapozó szakaszt követően kezdődhet el. A kétéves időtartamra meghosszabbított közismereti képzés követelményeit a szakiskolai tanulók nagyobb hányada jelenleg nem tudja teljesíteni, továbbá a társadalomban a fizikai munka, a fizikai dolgozók presztízsének romlása a tanulók alacsony motiváltságával, romló tanulmányi eredményekkel, magas lemorzsolódási aránnyal, súlyos szociális feszültségekkel párosult. A vázolt problémák alapján kimondható, hogy **a társadalmi hátrányok kezelését is kényszerűen vállaló szakiskolák a felzárkóztatás ellenére sem képesek a jelenlegi feltételek mellett alapfunkcióikat megfelelő minőségben teljesíteni.** Egyrészt nagy arányban nem tudják megtartani és eljuttatni a tanulókat a sikeres szakmai vizsgához, másrészt nem tudják a tanulók munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelő felkészítését biztosítani. A tankötelezettség 18 évre történő felemelése és 2006-ban történő bevezetése tovább emeli a jelenlegi követelményeket, melynek teljesítése különösen nagy feladatot jelent a szakiskolák számára.

A fenti tényezők kényszerítették ki a szakiskolák fejlesztésére vonatkozó átfogó, komplex programot, a Szakiskolai Fejlesztési Programot (SZFP I.). A hároméves, 2003 – 2006. között megvalósuló programba a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás intézményei közül két szakiskolai feladatot ellátó, a Veszprém Megyei Önkormányzat fenntartásában működő iskola, a várpalotai Faller Jenő Szakképző Iskola és Kollégium, valamint a zirci Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium kapcsolódott be. A program célkitűzései, pl. a bukások, a lemorzsolódás

csökkentése, az idegen nyelvi és az informatikai kompetenciák növelése, a korszerű oktatás tárgyi és módszertani feltételeinek javítása, a szakmai képzés bővítése összhangban vannak a Veszprém Megyei Önkormányzat Közoktatás-fejlesztési Tervében megfogalmazott fejlesztési irányelvekkel, feladatokkal. A program a tantervek, a tananyagok korszerűsítését, a pályaorientáció és életpálya építés tananyagának kidolgozását, módszertani megújulását tartalmazta. A program célkitűzéseinek megvalósításával várhatóan jelentősen javul annak esélye, hogy a tanulók elsajátítsák azokat a szakmai ismereteket és képességeket, aminek segítségével életpályájuk sikeres lehet. Az SZFP I. eredményeire alapozva, annak tapasztalatait felhasználva az Oktatási Minisztérium elindította a Szakiskolai Fejlesztési Program II.-t (SZFP II.). A program folytatása, illetve bővítése mellett szól, hogy a szakiskolák népszerűségének csökkenésével, a piac felvevőképességéhez képest alacsony szakmunkás-létszámmal, valamint a lemorzsolódással kapcsolatos gondok még mindig jelen vannak. E programba bevont iskolák köre sajnálatos módon szakiskolai feladatot ellátó, Veszprém Megyei Önkormányzat fenntartásában működő intézménnyel nem bővült.

A Nemzeti Fejlesztési Terv I. HEFOP 3.1.3 keretében a kompetenciaalapú oktatás meghonosítására indított projektbe a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás egy intézménye, a várpalotai Faller Jenő Szakképző Iskola és Kollégium kapcsolódott be.

A meglévő szakiskolai hálózatban javítani kell a feltételrendszert, a szakközépiskolákban az **átjárhatóság**, valamint **lemorzsolódás csökkentése** érdekében szakiskolai csoportok indítása szükséges, adott szakmák esetén szakiskolai férőhelybővítés szükséges.

Az SZFP I. „Hátrányos helyzetűek reintegrációs” komponensének keretében kidolgozásra és bevezetésre került egy megyei fenntartású intézményben az ún. **felzárkóztató oktatás programja**. A felzárkóztató oktatásban olyan ismeretek elsajátítására van lehetőség, amelyek a szakképzés megkezdéséhez szükségesek, valamint szorosan kapcsolódnak a szakmai és a gyakorlati ismeretekhez. Ennek megfelelően meg van a lehetősége annak, hogy a szakképzési évfolyamon folytatott tanulmányokba beszámítsák a már megtanult ismereteket. Megállapítható, hogy a vizsgált időszakban - a program eredményeként - elkezdődött azon fiataloknak a képzésbe történő bevonása, akik lemorzsolódtak, ill. nem fejezték be az általános iskolát, emiatt kiléptek az iskolarendszerből. Szélesebb körben kell lehetőséget biztosítani számukra, hogy a Közoktatási

törvény 27. §. (8) bekezdés szerint felzárkóztató oktatás keretében alapfokú iskolai végzettséget és szakmát szerezzenek.

A felzárkóztató oktatás megszervezése változatlanul kiemelt feladat, a 2007/2008-as tanévtől a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás további egy szakiskolájában (a Várkert Általános Iskola, Szakiskola és Tagiskoláiban) indul felzárkóztató képzés.

A tankötelezettség és a tanuláshoz való alkotmányos jog megyei szintű érvényesítése érdekében **kötelező felvételt biztosító iskolaként** a megyei tanköteles tanulók számára több intézményt – köztük a várpalotai Faller Jenő Szakképző Iskola és Kollégiumot, valamint a zirci Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégiumot – jelölt ki az önkormányzat. Ezen iskolák tanulócsoportjaiba bekerülők képességei, tanulmányi eredménye alapján szükségessé vált 2002-ben a maximális létszám csökkentése. A fenntartó a csoportok maximális létszámát 12 főben (a művészeti képzés esetén 15 főben) határozta meg. Ezen iskolák kiemelt szerepet játszanak a hátrányos helyzetű tanulók nevelésében, képzésben.

4.2.8. Felnőttoktatás, felnőttképzés

Az utóbbi esztendőben nem következtek be döntő változások a felnőttoktatás területén, a megoldásra váró feladatokban. Nem épültek ki a korábban tervezett felnőttoktatási központok, ugyanis a felnőttoktatás területen alapvető változást okozott a 2001-ben kiadott felnőttképzési törvény. Egyértelművé tette, hogy míg az iskolarendszerű felnőttoktatás közoktatási feladat, addig az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés már nem. **A felnőttképzés piaci alapon szerveződik,** főleg tanfolyami képzést, átképzést nyújtó képzési forma.

5. A SWOT analízis – a szakképzésfejlesztés szempontjából

Belső tényezők – Erősségek	Belső tényezők – Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Társulás középfokú szakképző intézményeinek fenntartóval kialakított kapcsolata szoros, az információáramlás jó. ▪ Az oktatási szolgáltatások széles köre hozzáférhető. ▪ Az oktatási intézmények többségében a foglalkoztatottak képzettsége magas . ▪ A minimum taneszköz feltételeket a fenntartó Veszprém Megyei Önkormányzat és Várpalota Város Önkormányzata biztosította intézményeiben, így az általános képző szakasz eszköz-ellátottsága jó. ▪ Országos beiskolázás több képzés esetén is. ▪ Kiemelten támogatott szakmák oktatása a képzési kínálat több mint a felében. ▪ Az összes régiós hiányszakma oktatása. ▪ Támogatott szakmák oktatása a képzési kínálat majdnem felében. ▪ Korszerű és rugalmas szakmakínálat, a hagyományos szakmák megújítása. ▪ Átjárhatóság a Társulás intézményei és a képzési programok között. ▪ Korszerű felnőttképzés. ▪ A Társulás intézményeivel tanulói jogviszonyban állók növekvő létszáma. ▪ Referenciaiskola a Társulásban. ▪ Az elmúlt hat év mindegyikében döntőbe jutottak (legtöbbször dobogós helyre) az OSZKTV-re benevezett tanulóink több szakmában is, akik a versenyen megszerezték szakmunkás bizonyítványukat. ▪ Magas szintű oktatói felkészültség, folyamatos továbbképzés, önképzés. ▪ Együttműködés a Társulás intézményei között. ▪ Intézményi stabilitás és tervezési-működési biztonságra törekvés jellemző a fiatalok első szakképesítéshez juttatásában. ▪ Az intézményekben rendelkezésre álló korszerű oktatási környezet. ▪ Megfelelő állapotú infrastruktúra és jól felszerelt iskolai tanműhelyek. ▪ Gyakorlatközpontú oktatás. ▪ Az iparhoz közelítő gyakorlat. ▪ Személyre szabott oktatás, hátránykompenzáció. ▪ Mentori-, fejlesztőpedagógusi-, pszichológusi hálózat ▪ Fenntartói támogatás. ▪ Munkaügyi központ támogatása. ▪ Kistérségi támogatottság. ▪ Hatékony együttműködés a kamarákkal. ▪ A város és az épületek könnyű megközelíthetősége. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kevés a szakmaközi projekt, együttműködés. ▪ A városi és megyei intézmények együttműködése, tevékenységük összehangolása hiányos. ▪ Az egyes szolgáltatások között hiányzik az ágazatközi integráció - A megyei intézmény hálózatok együttműködésének hiánya. ▪ A kapacitások nincsenek arányban a szükségletekkel. ▪ A közoktatási intézmények teljes akadálymentesítése még nem megoldott. ▪ Nincs kidolgozott szakmai érdekegyeztető rendszer. ▪ A foglalkoztatás bizonyos szegmenseiben kielégítetlen kereslet (bizonyos szakmákban növekvő munkaerőhiány). ▪ Nem megfelelő összhang a lakosság képzettségi szerkezete és a munkaerő-piaci igények között. ▪ A képzési kibocsátás nehezen áttekinthető. ▪ A szakmai képzés sok esetben nem költséghatékony. ▪ Az oktatás-finanszírozás független a munkaerő-piaci igényektől, a hiányszakmák oktatásától. ▪ A szülői/tanulói preferenciák a szakmaválasztáskor nagymértékben eltérnek a munkaerőpiac diktálta igényektől. ▪ Nem megfelelő a pályaorientáció rendszere ▪ A fejlesztési források felhasználása nem egységes koncepció mentén történik ▪ A fejlesztési programok hasznosulásáról nincs megfelelő elemzés, visszacsatolás ▪ Az iskolarendszerből kieső/kilépő tanulók száma nagy – a képzésbe reintegrálásuk nem széleskörű, nem megoldott ▪ A felnőttek iskolai jellegű szakképzése nem kellő mértékű ▪ Nem megfelelő a szakképzés szereplői közötti információáramlás, a munkaerő-piaci előrejelzés ▪ A középiskolákban a munkavállalói ismeretek oktatása nem megfelelő ▪ Nem meghatározott a hatékony intézményi működés szempontrendszere ▪ Az oktatási intézmények differenciált, teljesítmény alapú finanszírozása nem megoldott ▪ A megszerzett tudás és képességek gyors elavulása; ▪ Az iskola rendszerű szakképzés nem alapozza meg az LLL-et ▪ A szakképzés alacsony társadalmi presztízse

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvező régiós közlekedési infrastruktúra. ▪ Az ipar meghatározó jelenléte a régióban, ipari parkok jelenléte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nincs naprakész adatgyűjtés a munkaerő-piaci igényekről. ▪ A 14-18 éves korosztály csupán 20%-a végez szakiskolában (1990-ben 50% volt). ▪ A munkaerő-piac igényeire való lassú reagálás. ▪ A gyakorlóléhelyek elhasználdott felszerelése nehezen pótolható folyamatosan. ▪ A gyakorlati képzés a hazai szakképzés leggyengébb láncszeme. ▪ A gazdasági válság hatása. ▪ Eszközhiány a csúcstechnológia oktatásában. ▪ Az országos pályakövetési rendszer hiánya.
---	--

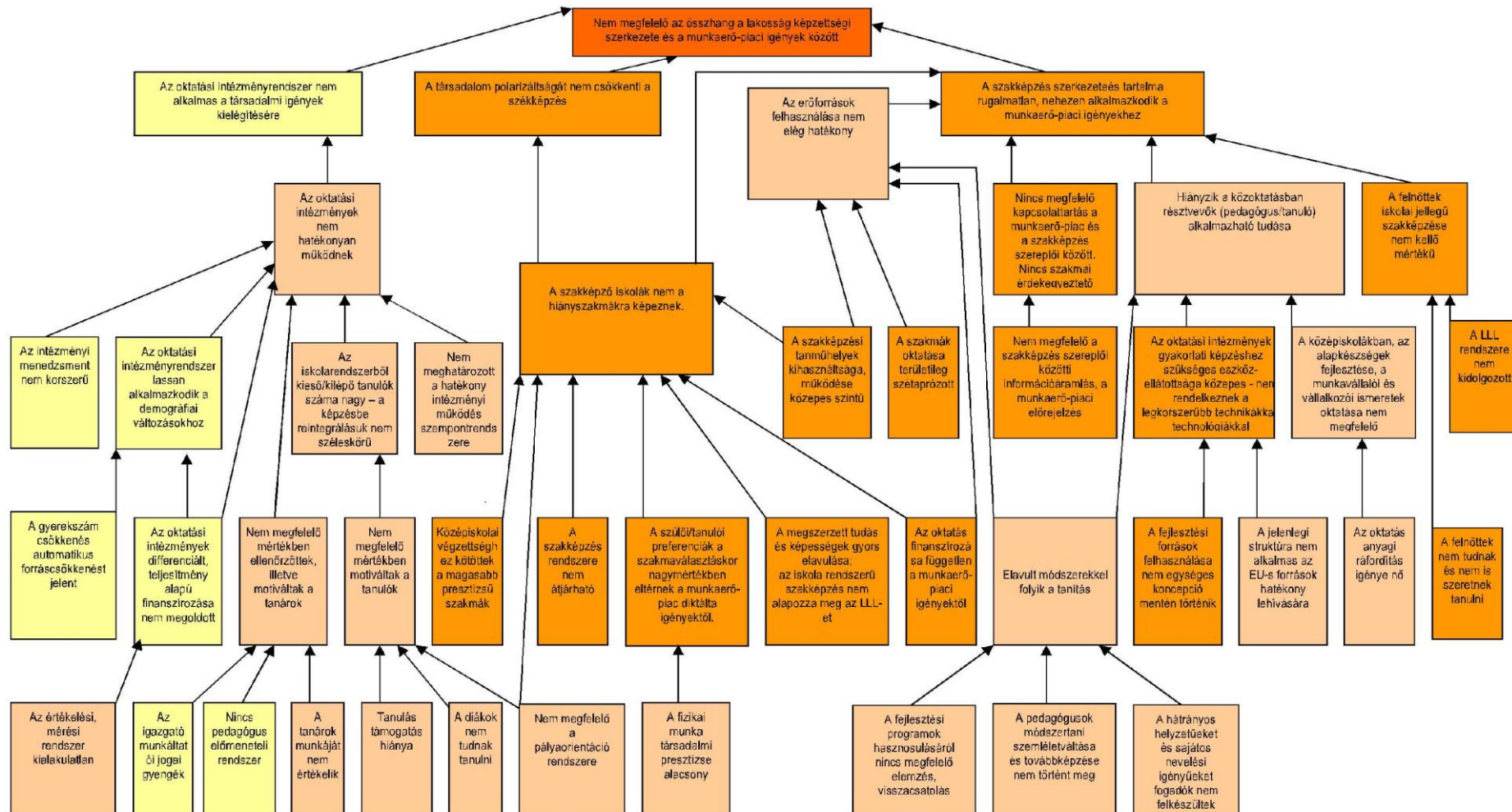
Külső tényezők – Lehetőségek	Külső tényezők – Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kormányzati kapcsolatrendszer létezése lehetőséget ad a lobbizásra. ▪ Uniós források fokozott felhasználása. ▪ Szakmai interakció megteremtése az intézményrendszerben. ▪ Külső forrásbevonás lehetősége adott. ▪ Az átlagosnál nagyobb nyilvánosság (média). ▪ Partnerség erősítése. ▪ Relatív nagy IT kapacitás ▪ Működő munkaerő-piac. ▪ A város vonzza a szakembereket. ▪ Szorosabbra lehet vonni a kapcsolatot a munkaadókkal. ▪ Sikeres programok a hátrányos helyzetű csoportok visszavezetésére a munkaerő-piacra. ▪ Tudásközpont szerep elérése. ▪ A lakosság képzettségi szintje viszonylag jó. ▪ Regionálisan is meghatározó szerep. ▪ A felnőttképzés szerepe egyre dominánsabbá válik a szakképzésben. ▪ Az iskolák által fogyasztott szolgáltatások (tankönyvkiadás, tanácsadás, képzés, stb.) kialakult keresletvezérelt rendszerei. ▪ Az oktatási rendszerben felhalmozódott jó gyakorlatok gazdagsága. ▪ Az oktatással szembeni gazdasági és társadalmi elvárások felerősödése. ▪ A tanulásról, mint megtérülő befektetésről szóló közmegegyezés megerősödése, a tanulás és a megszerezhető jövedelem közötti kapcsolat erősödése. ▪ A nem önkormányzati szektor bevonása a feladatellátásba – együttműködések. ▪ IKT módszerek alkalmazása az oktatásban. ▪ Az integrált oktatás deklarált és finanszírozott támogatása. ▪ Az OKJ átalakításával teljes körű modulrendszer kiépítése. ▪ Az előrehozott szakképzés bevezetése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvezőtlen demográfiai folyamatok a régióban (A népessége előregedik, csökkenő gyereklétszám) ▪ A régió intézményrendszere átalakulóban ▪ A piaci folyamatokhoz való alkalmazkodás sebessége alacsony ▪ Nehezen áttekinthető munkaerő-piac ▪ A szakképzés állami irányítása számos ágazati tárca között oszlik meg – egységes koncepció hiánya ▪ A munkaerő-piacon zajló változások a közoktatás számára követhetetlenül gyors üteme, az iskolarendszerű oktatás-képzés munkaerő-piaci relevanciájának növekvő gyengülése ▪ A multinacionális cégek szerepvállalása a hazai munkaerő-piacon közép- és hosszútávon sem előre jelezhető ▪ A vállalkozói szektor szakképzésben való erőteljes szerepvállalásának elmaradása ▪ A képzett munkaerő elköltözése Nyugat-Európába ▪ Nem kidolgozott a LLL rendszere ▪ Oktatáspolitikai általános feltételrendszere nehezen változik ▪ A közoktatás intézményrendszerének megújításával és racionalizálásával szembeni társadalmi ellenállás ▪ Jelenleg nem látszik, milyen mértékben lesz koherens a modulrendszerű OKJ a szakmai vizsgakövetelményekkel, illetve a még készítés alatt álló tananyagokkal ▪ Az intézményi alkalmazottak változásokkal szembeni ellenállása ▪ A pedagógus képzés reformjának lassúsága ▪ Felsőoktatási intézmények expanziója az FSZ képzés terén – szakképző intézmények funkcióvesztésének veszélye ▪ A szakmunkás társadalmi elismertsége alacsony,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Társulás intézményei közt több kistérségi szakképző centrum. ▪ Élethosszig tartó tanulás megalapozása. ▪ Az új technológiák diákok által történő elsajátításával lehetőség a tanulók számára a piacképes tudás elsajátítására. ▪ POSZFI, SZFP, HEFOP 3.1.3, TÁMOP 2.2.3, norvég finanszírozású-, kompetencia-alapú oktatás programban felhalmozott tudás. ▪ A gazdaság igényeihez igazodó képzések. ▪ A munkaadók igényeinek követése. ▪ A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás létrejötte. ▪ Megpályázott továbbképzések, eszközbeszerzések. ▪ A két megyeszékhely közelségéből és munkalehetőségeiből adódó előnyök. ▪ A gazdasági szereplők részvétele fórumokon, a döntések előkészítésében és a döntésben. ▪ A tantárgyi struktúra kialakítása: a szakképzési szakaszban a modul rendszerű szakmai tartalom minden szempontból determináló, ezért ennek alapján került meghatározásra a tantárgy-struktúra. ▪ Az innovatív eljárások gyors és hatékony adaptálására való képesség, megfelelő munka- és termelési kultúra jelenléte. ▪ Vállalatok betelepülése, az ipari parkok várható fejlődése. ▪ „Vendégoktatók” a vállalati szférából. ▪ Az építkezések ütemének várható felgyorsulása. ▪ Minőségfejlesztés. 	<p>ennek következtében beszűkül a hagyományos szakképzés</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A nem önkormányzati fenntartású szakképző intézmények működésére vonatkozóan nincs hatásköre a Társulásnak, így csak közvetett módon, esetlegesen lehet változtatásokat indukálni tevékenységükben. ▪ A gazdaság szereplői nem kellő mértékben nyitottak a tanuló szerződés kötésére. ▪ Bizonytalanság a szakképzés átalakításában. ▪ Az ágazatot érintő gyakori jogszabályváltozások. ▪ Elhelyezkedési nehézségek. ▪ A hasonló profilú iskolák elszívó hatása. ▪ A szakmunkások alacsony presztízse. ▪ A technológiák gyors változása: fejlesztések hiányában leszakadás a gyakorlattól. ▪ Életstílusbeli változások az iskolába járó gyerekek családjában.
--	---

6. Probléma

8. Helyzetelemzés

8.1. A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás szakképzési intézményszerkezete

A Várpalota Város Képviselőtestülete és a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése által **2008. július 1-vel alakult meg** Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás hat szakképző intézmény

- a **zirci III. Béla** Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény,
- a **várpalotai Faller Jenő** Szakképző Iskola és Kollégium,
- a **veszprémi Medgyaszay István** Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium,
- a **balatonfűzfői Öveges József** Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium,
- a **zirci Reguly Antal** Szakképző Iskola és Kollégium, valamint
- a **várpalotai Várkerti** Általános Iskola, Szakiskola és Tagiskolái **bevonásával**.

Oktatás-nevelés a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás intézményeiben

intézmény	gimnázium	szakközép-iskola	speciális szak-középiskola	szakiskola	speciális szakiskola	általános iskola	alapfokú művészet-oktatási intézmény	kollégium	ellátott feladatok száma
III.Béla	1	1					1		3
Faller		1		1				1	3
Medgyaszay	1			1				1	3
Öveges	1	1		1	1			1	5
Reguly		1		1				1	3
Várkerti						1			1
összesen	3	4	0	4	1	1	1	4	18

Szakképzést minden intézmény folytat. Szakképző iskolán belüli gimnáziumi oktatás három intézményben történik. Négy intézményben folyik középiskolai végzettséghez, illetve érettségihez kötött szakképzés. Négy intézményben zajlik szakiskolai képzés, míg speciális

szakiskolai képzés két intézményben történik. Kollégiumi férőhelyet négy iskola biztosít, és egy-egy intézményben van általános iskolai oktatás-nevelés, illetve alapfokú művészetoktatás.

Szakmai képzés feltételeit biztosító iskolai egységek kihasználtsága a szakképző intézményekben a 2009-2010. tanévben

intézmény	férőhely (fő)	a szakképzésben tanulók száma (fő)	kihasználtság
III.Béla	180	160	89%
Faller	830	736	89%
Medgyaszay	220	119	54%
Öveges	540	533	99%
Reguly	700	688	98%
Várkerti	110	108	98%
összesen	2580	2344	91%

Megállapítható a férőhelyek és a létszámok alapján, hogy **az intézmények már nem rendelkeznek jelentős szabad kapacitással a jelenlegi létszámadatok alapján** (ami a fenntartó előrelátó intézményműködtetési tervezését dicséri).

Ugyanakkor ez a helyzet **a népességi adatok alapján 3-5 év múlva változni, a kapacitás kihasználtság csökkenése prognosztizálható.** Ennek előnye és hátránya is lehet: a fajlagos költségek nőnek, ugyanakkor lehetőség adódhat fejlesztések, korszerűsítések megvalósítására is.

Az elmúlt időszakban a szakképzést folytató iskolák tanulói létszáma enyhe emelkedést mutat, amely elsősorban abból származik, hogy az oktatás szerkezete átalakult, a tanulók hosszabb ideig vesznek részt a képzésben. A következő időszakban a középfokú oktatási intézményekben számolni kell a tanulólétszám és ebből adódóan az osztályok számának csökkenésével, így a meglévő intézményrendszer változatlanul hagyása a kapacitáskihasználtság csökkenésével jár: változatlan feladat-ellátási szerkezet a fajlagos költségek növekedését eredményezheti.

***Osztályszámok és tanulói létszámok a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás
intézményeiben a 2009-2010. tanévben***

intézmény	a szakképzésben résztvevő osztályok száma (db)	a szakképzésben tanulók száma (fő)	átlag osztálylétszám a szakképzésben (fő)
III.Béla	5	160	32
Faller	28	736	26
Medgyaszay	6	119	20
Öveges	19	533	28
Reguly	24	688	29
Várkerti	5	108	22
összesen	87	2344	26

A legmagasabb átlagos osztálylétszám a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben, a legalacsonyabb a Medgyaszay István Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégiumban tapasztalható. Az átlagléttszámok összhangban vannak a jogszabályi előírásoknak.

Az osztályok és tanulók száma az oktatás, képzés irányultsága szerint a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás intézményeiben a 2009-2010. tanévben

intézmény	szakközépiskolai osztályok száma	szakközépiskolai tanulók száma	szakiskolai osztályok száma	szakiskolai tanulók száma	szakközépiskolai osztályok százalékaránya	szakközépiskolai tanulók százalékaránya	szakiskolai osztályok százalékaránya	szakiskolai tanulók százalékaránya
III.Béla	5	160	0	0	100	100	0	0
Faller	14	374	14	362	50	51	50	49
Medgyaszay	0	0	6	119	0	0	100	100
Öveges	12	351	7	152	63	70	37	30
Reguly	8	230	16	458	33	33	67	67
Várkerti	0	0	5	108	0	0	100	100
összesen	39	1115	48	1199	45	48	55	52

A szakképzésben résztvevő **2314 tanuló 48%-a szakközépiskolában, 52%-a szakiskolai osztályban** tanul. Az osztályok és tanulók számának aránya összhangban van a két képzési típus között.

A szakiskolai tanulók aránya a Társulásban kedvezőnek mondható a munkaerő-piaci igények kielégítése szempontjából, kiváltképp annak ismeretében, hogy csak három intézményben működik mindkét képzési forma.

A szakközépiskolában az átlagos osztálylétszám (1115 tanuló/39 osztály) **28,5**, a szakiskolában (1199 tanuló/48 osztály) **24,9**. A szakképző osztályok átlagos létszáma (2314 tanuló/87 osztály) **26,6**.

Az adatok a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény előírásainak megfelelőek.

A szakképző intézmények képzési irányultságai a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulásban a 2009-2010. tanévben

szakmacsoport	szakképesítés	2008/2009	2009/2010
egészségügy	(szakmai alapozó)	Várkerti	Várkerti
szociális szolgáltatások	(szakmai alapozó)	Várkerti	
	szociális gondozó és ápoló	Várkerti	Várkerti
művészet, közművelődés, kommunikáció	festő	III.Béla	III. Béla
	grafikus	III.Béla	III. Béla
egyéb szolgáltatások	(szakmai alapozó)	Faller	Faller
gépészet	(szakmai alapozó)	Faller	Faller
		Öveges	Öveges
		Reguly	Reguly
	megújuló energiaforrás energetikus	Reguly	
	vízvezeték- és vízkészülék-szerelő	Öveges	Öveges
	vízvezeték- és központifűtés-szerelő	Faller	
		Öveges	
	központifűtés- és csőhálózat-szerelő	Faller	Faller
gépi forgácsoló	Reguly	Reguly	

	géplakatos	Reguly	Reguly
		Faller	Faller
elektrotechnika- elektronika	(szakmai alapozó)	Faller	Faller
		Öveges	Öveges
	elektronikai technikus	Faller	Faller
		Öveges	Öveges
	villanyszerelő	Faller	Faller
		Öveges	Öveges
informatika	(szakmai alapozó)	Faller	Faller
		Öveges	Öveges
		Várkerti	
	CAD-CAM informatikus		Öveges
	informatikai hálózattelepítő és - üzemeltető	Öveges	Öveges
	informatikus- rendszerinformatikus	Öveges	
	informatikai rendszergazda		Öveges
	számítógépszerelő - karbantartó	Várkerti	
építészet	gépipari számítástechnikai technikus	Öveges	
	(szakmai alapozó)	Faller	Faller
		Medgyaszay	Medgyaszay
		Reguly	Reguly
	ács, állványozó	Medgyaszay	Medgyaszay
	épület- és építménybádogos		Medgyaszay
	festő, mázoló és tapétázó	Faller	Faller
		Reguly	Reguly
kőműves	Faller	Faller	
	Reguly	Reguly	
tetőfedő	Medgyaszay	Medgyaszay	
könnyűipar	(szakmai alapozó)	Reguly	
	női szabó	Faller	Faller
faipar	(szakmai alapozó)	Reguly	
	asztalos	Reguly	

	bútorasztalos		Reguly
közlekedés	közlekedésüzem-viteli gépjárműüzemi technikus	Reguly	
közgazdaság	(szakmai alapozó)	Faller	
ügyvitel	irodai asszisztens	Várkerti	Várkerti
kereskedelem- marketing, üzleti adminisztráció	(szakmai alapozó)	Faller	Faller
		Öveges	Öveges
		Reguly	Reguly
	bolti eladó		Faller
	élelmiszer- és vegyi áru eladó	Faller	
		Reguly	Reguly
	ruházati eladó	Faller	
	kereskedő	Faller	Faller
szállítmányozási ügyintéző		Reguly	
vendéglátás- idegenforgalom	(szakmai alapozó)	Reguly	Reguly
	panziós, falusi vendéglátó	Reguly	Reguly
	szakács	Reguly	Reguly
mezőgazdaság	(szakmai alapozó)	Reguly	Várkerti
		Várkerti	
	szőlőtermesztő	Várkerti	
	szőlő és gyümölcssteresztő	Várkerti	
	mezőgazdasági gépszerelő, gépjavító	Reguly	Reguly
kertész		Várkerti	

A táblázatból kitűnik, hogy:

- gépészet szakmacsoportban három intézményben folyik képzés különböző szakmák oktatásával;
- elektrotechnika-elektronika szakmacsoportban két iskola folytat képzést egy megegyező szakma oktatásával;
- építészet szakmacsoportban három intézmény képez, az oktatott szakmák közül kettő két intézményben is megvalósul;

- kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportban három iskola folytat képzést különböző szakmák oktatásával;
- mezőgazdaság szakmacsoportban két intézmény folytat képzést különböző szakmák oktatásával.

A különböző intézményekben azonos szakmacsoportban folyó **párhuzamos képzések**, az esetlegesen azonos szakmák oktatásának *okát, célját, fenntarthatóságának indokoltságát, szerkezetátalakítási lehetőségeit* a Társulás fenntartó önkormányzatoknak **célszerű megvizsgálnia**.

Párhuzamos képzés – annak ellenére, hogy az egyes szakmacsoportokon belül az intézmények között átfedések vannak – a konkrét szakmákra lebontva csupán három esetben figyelhető meg. Az érintett szakmákban **nem történtek párhuzamos fejlesztések**, mivel a tanulók gyakorlati képzése csak az egyik intézményben valósul meg az iskolai tanműhelyben, a másik iskola tanulószerveződés, illetve együttműködési megállapodás keretében oldja meg a tanulók gyakorlati oktatását. Ez azt jelzi, hogy tudatos, **előrelátó oktatáspolitikája jellemzi a fenntartói gondolkodást**, amely a szakmai és finanszírozási szempontokat egyaránt szem előtt tartja. Mivel a párhuzamos képzések fenntartása indokolatlan esetben költségigényeket támaszt a fenntartóval szemben, célszerű az egyes tanműhelyi fejlesztéseket átgondolt tervezés eredményeként megvalósítani. Az intézményszerkezet átalakítása során tekintettel kell lenni a Társulás intézményeinek földrajzi tagoltságára, hiszen **az átgondolatlan profiltisztítás más térségi integrált szakképző központ tanulólétszámát növelheti**.

8.2. Észrevételek

Az iskolák szakmai képzésében párhuzamosságot jelent az azonos szakmai csoportba tartozó képzésekhez szükséges tanműhelyek kialakítása és fejlesztése, főleg az építészet, gépészet, valamint az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportok területén. Ez arra kényszeríti az intézményeket, hogy párhuzamos fejlesztéseket hajtsanak végre. **Az indokolatlan párhuzamosságok megszüntetése** érdekében a profiltisztítás mellett feltétlenül meg kell vizsgálni az érintett intézmények esetében, hogy a Társulás intézményeinek földrajzi tagoltsága mellett az érintett tanulók a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás

intézményeiben megtarthatók-e. Amennyiben a profiltisztítás a tanulólétszám fogyásával és így az épületek kihasználtságának csökkenésével, valamint a fajlagos költségek növekedésével járna – míg a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás profiltisztításából hasznosulva a földrajzilag közbeékelte térségi integrált szakképző központban eredményezne létszámnövekedést – meggondolandó az intézkedés realizálása. **A párhuzamos fejlesztések a továbbiakban is kiküszöbölhetők oly módon, hogy az egyes intézményekben a szakmák különböző elágazását képezik, illetve, ha a tanulók gyakorlati képzését eltérő módon – iskolai tanműhelyben, illetve tanulószervezéssel, vagy együttműködési megállapodás keretében – oldja meg a Társulás.**

A tanulólétszám csökkenése különösen motiválta az intézményeket arra, hogy **olyan szakmai képzéseket hirdessenek meg, amelyek iránt nagy az érdeklődés.** Megfigyelhető az is, hogy az iskolák igyekeztek olyan szakmai képzéseket indítani, amelyek a Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság adatai szerint is keresettek a munkaerő-piacon, azaz támogatott, kiemelten támogatott régiós hiányszakmák. A régióban ösztöndíjjal is támogatott tíz szakma közül nyolc

- hegesztő;
- ács, állványozó;
- kőműves;
- gépi forgácsoló;
- épületgépészeti csőhálózat- és berendezés-szerelő;
- villanyszerelő
- bútorasztalos
- ápolási asszisztens

képzése folyik a Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás intézményeiben. A jövőben **meggondolandó a kilencedik – szerszámkészítő – szakma bevezetésének lehetősége is.**

9. Koherencia

9.1. A Veszprém Megye Közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat- működtetési és fejlesztési terve

A felülvizsgált és korrigált Veszprém Megye Közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat- működtetési és fejlesztési terve a szakképzés vonatkozásában megfogalmazza a szakképző intézmények szervezeti átalakításának szükségességét. A fejlődés főbb irányainak kijelölését a közoktatás teljes vertikumára fogalmazza meg. Az ajánlások alapvetően az alapkészségek, kulcskompetenciák és a kommunikációs képességek fejlesztésére, az esélyteremtésre, a tankötelezettség teljesítésére és a közoktatási intézmények körültekintő racionalizálására irányulnak.

Az intézkedési terv felülvizsgálata kapcsán megállapítható, hogy a beiskolázás trendjein változtatni szükséges. A munkaerőpiac, a gazdasági kamarák egyértelműen jelzik, hogy **növelni kell a szakiskolába beiskolázott tanulók számát**. A szakközépiskolák 9. osztályaiban nagymértékű a lemorzsolódás, ezért egyrészt bővíteni kell a szakiskolai férőhelyek számát, másrészt a szakközépiskolákban szakiskolai osztályok indításával biztosítani kell e tanulók számára a szakmaszerzés lehetőségét. Az említettek a szakközépiskolai és szakiskolai létszámarányok korrekcióját igénylik a következő években.

9.2. A Veszprém Megyei Önkormányzat Közoktatási Minőségirányítási Programjának megvalósítását szolgáló feladatok

A szakképzéssel releváns fejlesztési célok és feladatok:

- A szakképző intézmények tudjanak **rugalmasan alkalmazkodni a régió munkaerő-piaci igényeihez**. Ez feltételezi a régió munkaerő-piaci igényeinek ismeretét, a gazdaság szereplőinek, illetve a szakképző intézmények partnereinek hatékonyabb együttműködését. A térségi integrált szakképző központok részeként **erősödjön a szakképzésben az intézményközi együttműködés**.
- A szakképző intézmény képzési profiljának változtatása előtt ismerje meg a Regionális Munkaügyi Központ, a Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, illetve a

Megyei Agrárkamara véleményét. **Az új szakmák indítása a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően**, a partnerek egyeztetése után és a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság előírásaival összhangban **valósuljon meg**.

- **Az intézmények** kísérjék figyelemmel a képesítést szerzett tanulók munkaerő-piacra történő integrálódását, **építsék ki pályakövetési rendszerüket**.
- **A tanulók alapkészségeinek fejlesztése**, az általános képzés színvonalának emelése.
- **A tanulók piacképes szaktudásának elősegítése**; bekapcsolódás a szakképzés szerkezeti és tartalmi változását elősegítő programokba.
- A moduláris szakképzési szerkezet kialakításával **az iskolatípusok közötti átjárhatóság biztosítása**.
- A szakképző intézmények pedagógusai fordítsanak kiemelt figyelmet a beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulók megismerésére, személyiségfejlesztésükre, a hátrányok kompenzálására. A differenciált képességfejlesztéssel, új pedagógiai, módszertani ismeretek alkalmazásával **törekedjenek a tanulmányi eredmények javítására**, a bukások számának csökkentésére.
- **Fordítsanak kiemelt figyelmet tanulóik kompetencia-fejlesztésére**, különböző tanulási technikák megismerésére és ezeket eredményesen alkalmazzák. **Az intézmények tanulói legyenek képesek az önálló ismeretszerzésre**. Legyenek tudatában a tanulás fontosságának, ismerjék fel, hogy a tanulás folyamata nem ér véget az adott iskola sikeres befejezésével, **készüljenek fel az egész életen át tartó tanulásra**, bővítsék felnőttképzési tevékenységüket.
- Az intézmények törekedjenek arra, hogy külföldi csereprogramok, ösztöndíjak és pályázatok segítségével **minél több tanuló szerezhessen külföldi tapasztalatot**, fejleszthesse idegen nyelvi tudását, ismereteit.
- Az utolsó éves tanulók rendelkezzenek olyan elméleti és gyakorlati tudással, ami képessé teszi őket az érettségi és a szakmai vizsgák eredményes letételére.

- A biztonságos munkavégzéshez munkavédelmi, balesetvédelmi előírások intézményi érvényesítése.

9.3. A Közép-dunántúli regionális szakképzés-fejlesztési stratégia 2009-2015

A dokumentumban megfogalmazott stratégiai célok a következők:

- A tanulók és munkavállalók fejlődésének, személyiségük gazdagodásának, az **egész életen át tartó tanulásra** és a társadalmi életben való aktív részvételükre történő felkészülés elősegítése.
- A szolidaritás és méltányosság elveinek érvényesülése, a magyar **társadalom kohéziójának erősítése**, a diszkrimináció elleni küzdelemben való részvétel.
- A gazdaság **versenyképességének** tartós növekedése, ezáltal jövedelemtermelő képességének fokozása, amely révén emelkedhet az emberek életszínvonala.
- A versenyképes tudás megszerzésének alapjaként a **foglalkoztatás bővülése**, melynek révén biztosítható a stabil és kiszámítható humán erőforrás-gazdálkodás megteremtése, és amellyel elérhető a gazdaság kiegyensúlyozott működtetése.
- A **versenyképes tudás és műveltség** növekedése, mely feltétele a tudáson alapuló gazdaság szerveződésében való sikeres helyállásnak.
- Az **információs társadalom kiteljesedése**, melynek révén biztosítható, hogy a társadalom valamennyi rétege számára elérhetővé váljanak a modern kor legfontosabb technológiai feltételei.
- A **kiegyensúlyozott területi fejlődéssel** biztosíthatjuk, hogy a régió valamennyi állampolgára – lakóhelytől függetlenül – hasonló eséllyel juthasson hozzá az alapvető szolgáltatásokhoz, javakhoz és hagyományait megőrizve fejlődhessen a jövőben is.

A stratégiai célok elérése – összhangban a nemzeti szintű és az Európai Unió oktatáspolitikájának legfontosabb alapelveivel – a következő alapelvek érvényesítésével valósíthatók meg:

- A **fenntartható fejlődés** érvényesülése, hogy a fejlesztéspolitika ne élje fel a jövő generációk számára szükséges természeti, társadalmi és gazdasági erőforrásokat.
- Az **esélyegyenlőség biztosítása**, beleértve a nemek közötti esélyegyenlőséget, a roma kisebbség és a fogyatékkal élők esélyeinek biztosítását.

- Az **info-kommunikációs technológia széleskörű alkalmazása** feltételeinek megteremtése, hogy a jövő meghatározó technológiai eszközei mindenki számára elérhetően és alkalmazhatóan biztosítható az információs társadalom kialakulását..
- A **foglalkoztatás növelése.**
- A **biztonság szempontjainak érvényesítése**, azaz megelőzés-orientált megközelítés révén mindenki számára biztosítani kell a kiszámítható, biztonságos jövőt.
- A **társadalmi teljesség biztosítása** a művészeti és a nem technológia-orientált, de az OKJ-ben szereplő képzési területek képzéseivel.

A stratégiai program végrehajtása a következő intézkedéseket igényli:

- A szakképzés szervezetrendszerének fejlesztése
 - A fenntartói együttműködés erősítése és intézményközi közös funkciók megosztása
 - Szakmakínálat és –kereslet összhangjának megteremtése
 - Szervezetfejlesztés és minőségbiztosítás elterjesztése
 - A pályaorientáció, technológia-transzfer, közösségi szolgáltatások színvonalának növelése
 - Gyors reagálású felnőttképzési rendszer kialakítása, felnőttképzési hálózat létrehozása
- A humán erőforrások aktivizálása
 - Szakoktatók felkészítése az új technológiák befogadására
 - Sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának elősegítése
 - Projektmenedzsment-kompetenciák fejlesztése
 - Szakmákhoz kapcsolódó nyelvi képzés fejlesztése
- A szakképzés infrastrukturális feltételeinek javítása
 - Regionálisan koordinált TISZK hálózat
 - A felsőoktatás szerepének erősítése a szak- és felnőttképzésben
 - A gyakorlati helyek korszerűsítése

9.4. A Magyar Kormány szakképzés-fejlesztési stratégiája

A Magyar Kormány szakképzés-fejlesztési stratégiájának küldetése:

A XXI. század egyéni és társadalmi követelményeinek megfelelő, magas színvonalú szakképzés biztosítása, amely hozzájárul Magyarország társadalmi-gazdasági fejlődéséhez, és amely – a képességek kibontakoztatásával – sikeres életpályára készíti fel az egyént.

A küldetés megvalósításához a stratégia a következő **fő célokat** rendeli:

- a gazdaság versenyképességének növelése
- mobilitás növelése
- hatékonyság javítása
- regionalitás erősítése
- információellátottság és –áramlás javítása

A stratégia perspektívái

A stratégia a tanulás és képzés helyzetére, illetve tendenciáira tézisszerű megállapításokat tartalmaz, összefoglalja a célokat, feladatokat, és alapvetően állami eszközöket jelöl meg. Intézkedéseket tűz ki annak érdekében, hogy az egyén élhessen az egész életén át tartó tanulás jogával úgy, hogy az a lehető leghatékonyabban járuljon hozzá a társadalom fejlődéséhez, az egyén boldogulásához és a gazdaság versenyképességének növeléséhez.

Az eszközök alapvetően a szabályozás, a finanszírozás és az információáramlás területéhez kapcsolhatók.

Az elkövetkező évek fentiekkel összefüggő további sajátossága, hogy a fejlesztési feladatok, illetve a hozzájuk kapcsolt feltételrendszer komplex fejlesztése magában foglalja a hazai foglalkoztatáspolitikai munkaerővel szemben támasztott követelményeit és az EU-integrációs dokumentumok által megfogalmazott célokat, prioritásokat, feladatokat, eszközöket.

9.4.1. Az iskolai rendszerű szakképzés tendenciái

Az iskolai rendszerű képzés létszámalakulását meghatározó fő tendenciák a következők:

- **csökken az iskolás korosztály összlétszáma;**
- **a szakiskola kontraszelektált**, az ott tanulók létszáma – a gazdaság igényeihez képest – alacsony;

- **kevés a középfokú végzettségű, munkaerőpiacra kikerülő szakember**, a gimnáziumból és a szakközépiskolából egyre nagyobb arányban tanulnak tovább a fiatalok;
- a munkaerő-piaci igényekhez képest **magas a felsőfokú intézményekben tanulók aránya**.

A tendenciák az alábbi **fő következményekhez** vezetnek:

- A **csökkenő létszámú szakiskolai képzés** komoly feszültséget teremt a munkaerőpiacon, s ezen túlmenően a kontraszelekcióból fakadóan itt a legnagyobb a **lemorzsolódás (20-25%)**, a képzésből sikeresen **kikerülők tudásszintje eltér a szakmai és vizsgakövetelmények alapján elvárttól**, valamint a munkaadói igényektől is.
- A munkaerő-piacon egyszerre van jelen a túl sok szakképzetlen és a túlképzett, ugyanakkor **a szükségesnél kevesebb az igényeknek megfelelő képzettségű munkaerő**.
- A **képzések koordinátlansága, szétaprózottsága** korlátozza a képzési színvonalat, a tárgyi, személyi feltételek fejlesztésének lehetőségét, a fejlesztési források hatékony felhasználását, a gazdaság, a munkaerőpiac igényeivel történő harmonizációt.

9.4.2. Fejlesztési elvek

9.4.2.1. Az egész életen át tartó tanulás politikájának széles körű érvényesítése

Támogatandó az alapkészségek, a kulcskompetenciák fejlesztése az iskolai rendszerű oktatás keretei között, különös tekintettel a munkaerőpiac által megkövetelt készségekre – mindenekelőtt az **idegennyelv-tudás** és a **számítógépes ismeretek** –, valamint a személyes életvitel szempontjából nélkülözhetetlen kompetenciákra, illetve a kommunikációs készségekre.

Előnyben kell részesíteni azokat a fejlesztéseket, amelyek mind a munkaerő-piaci, mind pedig az aktív társadalmi részvétel sikeressége szempontjából fontos kompetenciák kialakulását segítik, csökkentik a lemorzsolódást.

9.4.2.2. Transzparencia

A transzparencia a végzettségek kölcsönös elismerésében fejeződik ki, amely másrészt a diákok mobilitásának megkönnyítését is szolgálja egy személyes portfólióval.

9.4.2.3. Az oktatási rendszer egységes szemléletű rendszerfejlesztése

Meg kell fogalmazni, és támogatni kell a felsőoktatási intézmények és más felnőttképzést folytató intézmények együttműködésének, hálózatának kiépítését. A többciklusú képzés bevezetésével a jelenlegi átlagnál rövidebb bachelor képzés egyik fő célja az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés. Ez nem valósítható meg az oktatási rendszer egységes szemléletű rendszerfejlesztése nélkül. A felnőttképzés és a hozzá kapcsolódó távoktatás módszertani fejlesztése, technikai és tananyagháttérének megteremtése jelentős és folyamatos beruházást igényel.

9.4.2.4. Minőségfejlesztés – minőségirányítás

A mérési, értékelési rendszer továbbfejlesztése, a külső és belső mérések (intézmény, program, tanári, tanulói) tartalmi, a mérések végrehajtásának rendszere az oktatás eredményességének javítása érdekében a NAT-ra, az állami vizsgák követelményeire és a teljes körű intézményértékelés követelményeire építve készül.

A köz- és felsőoktatási intézmények minőségirányítási rendszerének ki kell terjednie a felnőttképzési tevékenységre is. A felnőttképzés minőségirányítási rendszerének figyelembe kell venni a felnőttképzés sajátosságait (életkor, munka melletti képzés, korábbi tanulmányok beszámítása stb.).

9.4.3. **Operatív célok**

9.4.3.1. A gazdaság versenyképességének növelése

Operatív célok:

- **A jelenleginél nagyobb hangsúlyt kell fektetni a fizikai képességek, készségek fejlesztésére, az elméleti tudás gyakorlati alkalmazására, mindezzel növelve a tanulási motivációt, a szakmatanulás iránti érdeklődést.**

- A közoktatás és ezen belül az iskolai rendszerű szakképzés egyik legfontosabb célja az **egész életen át tartó tanulás megalapozása**. E cél elérésének egyik legfontosabb eszköze azoknak a kulcskompetenciáknak, illetve az alapvető kompetenciáknak (**írás, olvasás, számolás, digitális tudás**) az elsajátítása, amelyek az egyént alkalmassá teszik arra, hogy egész élete során szembe tudjon nézni az olyan helyzetekkel, amelyek alkalmazkodást vagy tágabb értelemben tanulást követelnek tőle. A fejlesztendő kulcskompetenciák köre természetesen messze túlmutat azokon, amelyek közvetlenül az egyéni **alkalmazkodóképesség** erősítését szolgálják.
- Megkönnyítjük az iskolarendszertől a munkaerőpiacra szakképesítéssel kilépő fiatalok számára a munka világába való bekapcsolódást, különös tekintettel a hátrányos helyzetűekre.
- Ösztönözzük a **vállalkozásoknál folyó gyakorlati képzést**, valamint a **munkavállalói és vállalkozói kompetenciák fejlesztését** a képzés során.
- Biztosítjuk a **gyakorlati képzés arányának és időtartamának növelését**.
- Ösztönözzük a **felnőttképzésben** részt vevők létszámának erőteljes növelését.

9.4.3.2. Mobilitás növelése

Operatív célok:

- A **képzési struktúra és a minőség fejlesztése a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelően**.
- Ösztönözzük, hogy a fiatalok **piacképes szakképesítést** szerezzenek annak érdekében, hogy a társadalom perifériájára szorulóak száma csökkenjen.
- A munka világhoz való pozitív viszonyulás kifejlesztése, melyet az EU mobilitási programjában való részvétel támogathat.
- A **Europass** rendszer bevezetése.

- A szakmai képzés során megszerzett tudás felsőfokú tanulmányokba történő **beszámítása**, különös tekintettel a technikus és a közösségi jog hatálya alá tartozó szabályozott szakképesítésekre.
- A szakiskolai képzés utáni szakmai továbbtanulás lehetőségének megteremtése.
- **Új struktúrájú OKJ.**
- **Modularizált tananyagok fejlesztése.**
- **A lemorzsolódók arányának csökkentése.**
- Bizonyítvány-melléklet kiadása.
- Munkaviszonyban állók folyamatos képzése.
- Segítjük, hogy a felnőttek szakképesítést szerezzenek, ha fiatalabb korukban nem volt módjuk arra, hogy szakmájukon belül folyamatosan fejlődhessenek, hogy karrierjük érdekében új szakképesítést szerezhessenek, vagy ha erre munkájuk elvesztése miatt kényszerülnek. Támogatjuk továbbá az **önálló vállalkozás indításához szükséges kompetenciák fejlesztését is.**
- **E-learning, IKT elterjesztése.**

9.4.3.3. Hatékonyság javítása

Operatív célok:

A minőségbiztosítás bevezetése az iskolai rendszerben már korábban elkezdődött, a felnőttképzés – a nyilvántartás/intézményi akkreditáció/programakkreditáció – keretrendszerében az egyén számára a transzparencia mellett lehetővé teszi, hogy az egész életen át tartó tanulásba bekapcsolódva megfelelő szintű szolgáltatásokat nyújtó képző szervezetekkel kerüljön kapcsolatba.

- A szakmai és vizsgakövetelmények tartalmának korszerűsítése.
- IKT szerepének növelése.

- Szakképző iskolai teljesítmény mérésének, értékelésének kidolgozása, kísérleti bevezetése.
- Minőségirányítási rendszer fejlesztése.
- A modul rendszerű képzés továbbfejlesztése, kiterjesztése és bevezetése.
- A finanszírozás és a feladatrendszer összehangolása, egyéni hozzájárulások felülvizsgálata.
- A tanár- és szakoktató-képzés, -továbbképzés korszerűsítésének kezdeményezése, módszertani kultúra megújítása.
- Intézmények és a pedagógusok módszertani kultúrájának átfogó megújítása.
- A szakképzési rendszer teljesítményértékelésének felülvizsgálata.

9.4.3.4. Regionalitás erősítése

Operatív célok:

- A korszerű, jó minőségű szakképzéshez való hozzáférés feltételeinek javítása.
- **A szakképzés hatékonyságának fejlesztése, méretgazdaságosság, kapacitáskihasználás, a TISZK-ek hálózatának fejlesztése.**
- A szakmai érdekegyeztetés rendszerének fejlesztése.

9.4.3.5. Információellátottság és -áramlás javítása

Operatív célok:

- Támogatjuk, hogy a fiatalok és a felnőttek a szükséges információk birtokában hozzassák meg pályaválasztásukról, -módosításukról a döntésüket; amelyhez fejleszteni kell a szakképzés statisztikai információs rendszerét, **komplex információs rendszert kell kiépíteni a munkaügyi szervezet információbázisára és a gazdaságból jövő információkra alapozva.**
- A szakmai és vizsgakövetelmények tartalmának előrejelzése.

- **Pályaválasztási tanácsadással foglalkozó tanárok képzése.**
- A szakmai vizsgák központi nyilvántartási rendszerének kialakítása.

9.5. Az 1057/2005. (V. 31.) Kormány határozat a szakképzés-fejlesztési stratégia végrehajtásához szükséges intézkedésekről

A Kormány a XXI. századi felgyorsult fejlődés lehetőségeinek valóra váltása - a humán erőforrás fejlesztése, a lakosság szakmai képzettségének növelése - érdekében alkotta meg a szakképzés-fejlesztési stratégiát.

A stratégia végrehajtására hozott intézkedések az alábbi három általános cél köré szerveződnek:

- I. Minőségi szakképzést mindenkinek!
- II. Hatékonyabb szakképzés-irányítási és finanszírozási rendszert!
- III. Fejlettebb információs rendszert!

A célok kibontása a rendeletben a következő:

9.5.1. Minőségi szakképzést mindenkinek!

9.5.1.1. A felhasználók igényeinek megfelelően alakítani a szakképzést!

- Biztosítani kell azt, hogy valamennyi szakképzést folytató intézmény alkalmazhassa - az Európai Unió szakképzési minőségbiztosítási keretrendszerének figyelembevételével kialakított - minőségbiztosítási rendszert. A nemzetközi programok megvalósítása során ösztönözni kell az európai uniós országokban bevált modellek és módszerek magyarországi körülményeknek megfelelő átvételét.
- Ki kell alakítani a szakképzés munkaerő-piaci igényeken alapuló tervezési rendszerét, elhatárolva a hosszabb távú munkaerő-piaci igényeket kielégítő iskolai szakképzéstervezést és a rövid távú, valamint a gyorsan változó munkaerő-piaci igényekhez igazodó szükséglet meghatározást. A regionális tervezés erősítésével, a munkaerő-piaci információs rendszer által biztosított információk felhasználásával folyamatosan vizsgálni kell az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli képzésben oktatott szakképesítések körét. A gazdálkodó szervezetek bevonásával meg

kell tenni a szükséges intézkedéseket a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő beiskolázásra.

- Nívódíjat kell alapítani azon szakképző intézmények számára, amelyekben a szakképesítést szerzők nagy arányban helyezkednek el a munkaerőpiacon.
- A szakképesítések nemzetközi átláthatóságának biztosítása érdekében be kell vezetni az Europass rendszert. Javítani kell a munkaerő mobilitási képességét, ennek részeként további kétoldalú tárgyalásokat kell kezdeményezni az EU tagállamaival a bizonyítványok kölcsönös elismerése, továbbá a már hatályban lévő megállapodások új szakképesítésekkel történő kiegészítése érdekében.
- A gyakorlati képzés és a munkaerőpiac szorosabb kapcsolatának biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a tanuló-előszerződés megkötését.

9.5.1.2. Javítani a hozzáférést a szakképzéshez!

- Intézkedéseket kell kidolgozni a szakképzésből való lemorzsolódás megelőzésére, illetve a lemorzsolódott fiatalok képzésbe való visszasegítésére. Olyan programokat kell kidolgozni, amelyek lehetővé teszik a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz szükséges iskolai végzettséggel nem rendelkező felnőttek számára is a piacképes szakképesítés megszerzését.
- Ki kell terjeszteni a Szakiskolai fejlesztési programot. Javítani kell ezen iskolák infrastrukturális feltételeit is.
- Az egész életen át tartó tanulás megvalósulása érdekében az egyén életének minden szakaszában biztosítani kell a szakképzés különböző szintjeihez és formáihoz való teljes körű hozzáférést, fejleszteni és a szükségletekhez kell igazítani a szakmai továbbtanulás lehetőségét biztosító rendszert a különböző célcsoportok számára.
- Ki kell alakítani az új szakképzési szerkezetet. A modulrendszer bevezetésével biztosítani kell a széles szakmacsoportos alapozást és az erre épülő szakképesítések rendszerének kialakítását.
- Moduláris képzési programokat kell kidolgozni.

- Fejleszteni kell a felnőttek iskolai rendszerű szakképzését. A szakképzés minden szintjén meg kell teremteni az előzetesen (formális, informális és nem formális úton) megszerzett tudás beszámításának lehetőségét. A modulrendszer kiterjesztésével egyidejűleg javaslatot kell kidolgozni a szakmai képzés során megszerzett tudás felsőfokú tanulmányokba történő beszámítására is, különös tekintettel a technikus és a közösségi jog hatálya alá tartozó szabályozott szakképesítésekre.
- A felnőttképzési rendszer fejlesztésével javítani kell a képzéshez való hozzáférés feltételeit. Támogatni kell a munkahelyteremtő beruházásokhoz és a vállalati technológiaváltáshoz kapcsolódó, valamint a vállalkozói készségek fejlesztését biztosító képzéseket.

9.5.1.3. Korszerű tananyagokat a szakképzésben!

A szakképzésben is meg kell kezdeni a digitalizált tananyagok fejlesztését, és meg kell teremteni alkalmazásuk technikai és személyi feltételeit.

9.5.1.4. Megújítani a képzők képzését!

- A felsőoktatási reform keretében korszerűsíteni kell a szakmai tanár- és szakoktatóképzést. A tanárok és a szakoktatók, trénerek továbbképzése során erősíteni kell a korszerű tananyagok, taneszközök alkalmazásához szükséges módszerek, a tanulók, a képzésben részt vevők igényeihez igazodó oktatási, képzési módszerek elterjesztését. Ki kell dolgozni az iskolarendszeren kívüli felnőttképzésben működő tanárok, szakoktatók és más szakemberek továbbképzési rendszerét, meg kell teremteni a bevezetés jogszabályi feltételét. Európai uniós források bevonásával differenciált továbbképzési programokat kell kidolgozni és kísérleti képzéseken keresztül bevezetni.
- A szakiskolai tanárok számára továbbképzéseket kell szervezni annak érdekében, hogy elsajátítsák a tevékenységközpontú, a tanulók csoportmunkáján alapuló módszereket és ezeket széles körben alkalmazzák.

9.5.2. Hatékonyabb szakképzés-irányítási és finanszírozási rendszert!

9.5.2.1. Javítani a felhasználók érdekérvényesítési lehetőségét!

- Fejleszteni kell a szakmai érdekegyeztetés rendszerét. Az államigazgatás minden szintjén(országos, regionális és helyi) biztosítani kell a gazdasági kamarák, a munkaadói és munkavállalói érdek-képviselői szervezetek, gazdálkodó szervezetek, valamint egyéb, a szakképzésben érdekelt partnerek részvételét a döntések előkészítésében, végrehajtásában és a végrehajtás ellenőrzésében.
- Javaslatot kell kidolgozni a szakképző iskolák fenntartói rendszerének korszerűsítésére.
- Ki kell alakítani a szakképző iskolák felnőttképzésbe való bekapcsolódásának és akkreditálásának ösztönző rendszerét.
- A szakképesítések jegyzékbe kerülésének egyszerűsítésével - a rendszer stabilitásának és átláthatóságának sérelme nélkül - biztosítani kell, hogy a szakképesítési struktúra gyorsabban alkalmazkodjon a foglalkoztatási igényekhez.

9.5.2.2. Hatékonyabbá tenni a források felhasználását, javítani a kapacitások kihasználását!

- A térségi integrált szakképző központok (TISZK) rendszerének létrehozásával és infrastrukturális feltételeik folyamatos fejlesztésével költséghatékonyabb szakképző intézményrendszert kell kialakítani.
- A munkaerő-piac és a felnőttképzésben részt vevők igényeinek összehangolása, valamint a felnőttképzést folytató intézmények kapacitásainak jobb kihasználása, átláthatósága és a versenyhelyzet fenntartása érdekében a finanszírozási és érdekeltégi viszonyok figyelembevételével át kell alakítani a felnőttképzési támogatási rendszert.
- Meg kell szüntetni a Munkaerő-piaci Alap képzési alaprészéből szakképző iskoláknak nyújtott fejlesztési támogatás átvételében megnyilvánuló szélsőségeket.

- A Munkaerő-piaci Alap hosszabb távú feladatainak ellátása érdekében lehetővé kell tenni, hogy az Alap pénzeszköz-maradványa a folyó finanszírozási műveletek céljaira a pénzügyminiszter előzetes egyetértésével felhasználható legyen. A felhasználás jogszabályi feltételrendszerének megteremtése érdekében előterjesztést kell készíteni a Kormánynak.
- Folyamatosan korszerűsíteni kell az oktatási és képzési környezetet (épület, felszerelés) a régiós igényeket figyelembe véve.
- Javaslatot kell kidolgozni a szakképzési rendszer differenciált finanszírozásának korszerűsítésére. Növelni kell a szakképző iskolák kapacitásának kihasználtságát a szabad kapacitások felnőttképzésbe való bekapcsolásával.
- A szakképesítést szerzett tanulók elhelyezkedési aránya szerint differenciálni kell az iskolai rendszerű szakképzés normatív támogatását.
- A szakképző intézményekben a pályaorientáció, a szakmai alapozás és a szakmacsoportos alapozás gyakorlati részének oktatásához biztosítani kell a 8-12 fős csoportbontáshoz szükséges finanszírozást.
- A szakképzési hozzájárulási rendszer folyamatos korszerűsítésével biztosítani kell a gazdálkodó szervezetek fokozottabb részvételét a gyakorlati képzésben.

9.5.2.3. Fejleszteni a szakképzés intézményrendszerét!

- Képzőktől független szakmai vizsgarendszer működését biztosító regionális intézmény-hálózatot kell kialakítani.
- Biztosítani kell a Nemzeti Szakképzési Intézet megfelelő elhelyezését. Javítani kell a munkavégzés technikai feltételeit, az intézményt korszerűbb infrastruktúrával kell ellátni.
- Az iskolai rendszerű szakképzés intézményhálózatának racionalizálása érdekében meg kell kezdeni a Munkaerő-piaci Alap képzési alaprésze decentralizált keretéből további

térségi integrált szakképző központok létrehozását és javítani kell infrastrukturális feltételeiket.

9.5.3. Fejlettebb információs rendszert!

9.5.3.1. Megalapozottabbá tenni a döntéseket!

- A munkaerő-piaci információs rendszer fejlesztésével folyamatosan vizsgálni kell a régiók munkaerő-piaci igényeinek változását. A szakképzésből kilépő fiatalok és a felnőttképzésben részt vevők elhelyezkedésének folyamatos elemzésével adatokat kell szolgáltatni az országos, regionális és helyi szakképzési struktúra módosításához és hozzá kell járulni az érintettek pályorientációs, pályaválasztási döntéseinek megalapozásához.
- Korszerűsíteni kell a szakképzési statisztikai rendszert annak érdekében, hogy a szakképzésben zajló tendenciák értékeléséhez, a szükséges döntések meghozatalához és az uniós adatszolgáltatáshoz megfelelő indikátorok álljanak rendelkezésre.
- Felnőttképzési azonosító és nyilvántartó rendszert kell bevezetni a felnőttképzésben részt vevők nyomon követhetősége és ellenőrizhetősége érdekében.
- Komplex információs rendszert kell működtetni, amely biztosítja a szakképzési adatokat a hazai szakképzésfejlesztés megalapozásához, továbbá a hazai és nemzetközi forrásokkal támogatott programok nyomon követéséhez.
- Pályakövetési rendszert kell bevezetni.

10. Fejlesztési elvek

- A fejlesztések fenntarthatóságának biztosítása:
A környezeti, gazdasági és társadalmi értelemben vett fenntarthatóság biztosítása minden művelet esetében szükséges.
- A társadalmi esélyegyenlőtlenségek csökkentése:

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára a kiegyenlítődéshez szükséges fejlődés lehetőségeit biztosítani kell.

- Az igényvezéreltség elvének érvényesítése:
Azon a fejlesztések támogatása, amelyek megvalósítására tényleges, és igazolható lakossági, gazdasági igény mutatkozik.
- A szakképzés társadalmi presztízsének növelése:
A fejlesztések során törekedni kell arra, hogy a szakképzés társadalmi megítélése javuljon, a szakmaszerzés mind vonzóbb alternatíva legyen a pályaválasztás során.
- Az Európai Unió forrásokhoz jutás biztosítása:
A szakképzés Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás által fenntartott rendszere alkalmas legyen az EU-s források felhasználására.
- A partnerségi elvek érvényesülése:
A fejlesztési stratégia kialakítása és megvalósítása során a régió szakképzése szempontjából releváns partnerekkel való együttműködés szükséges.
- A költséghatékonyság érvényesülése:
A fenntartást és a működést költséghatékonyabbá tevő fejlesztések szükségesek.
- Az egyes fejlesztések szinergikus hatásának elősegítése:
A műveletek meghatározása során figyelembe kell venni a fejlesztések összefüggéseit, együttes (szinergikus) hatásuk érvényre juttatása érdekében.
- Beruházások során a komplex akadálymentesítés egyidejű megoldása:
Az akadálymentesítés a beruházási projekteknél már a tervezés és kivitelezés szakaszában elvárás legyen.

11. Prioritások

- Minőségi szakképzés kialakítása.
- A szakképzés munkaerő-piaci igényeknek megfelelő integrálása a humán erőforrás-gazdálkodásba.

-
- A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás közoktatási intézményrendszer szerkezetének átalakítása
 - A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás közoktatási intézmény-finanszírozási rendszerének átalakítása

12. Fejlesztési célok

12.1. Célok és prioritások kapcsolata

Átfogó célok		Erőforrások hatékony felhasználása		A szakképzés szerkezete alkalmazkodjon a munkaerő-piaci igényekhez	A szakképzés tartalmi megújítása		
		Teljesítmény alapú, differenciált finanszírozás	Hatékonyan működő oktatási intézmények	A gyakorlati képzés centralizálása	A dinamikus gazdaságnak megfelelő minőségi munkaerő biztosítása, és esélyteremtés a hátrányos helyzetűek részére	Korszerű módszerek képzésben és oktatásban	Korszerű technológiák és eszközpark a képzésben
Specifikus célok							
PRIORITÁSOK	Minőségi szakképzés kialakítása		▲	▲		▲	▲
	A szakképzés munkaerő-piaci igényeknek megfelelő integrálása a humánerőforrás-gazdálkodásba	▲		▲	▲	▲	
	A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás oktatási intézményrendszer szerkezetének átalakítása		▲	▲	▲		
	A Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás oktatási intézmény-finanszírozási rendszerének átalakítása	▲		▲			

1.

12.2. Specifikus és operatív célok kapcsolata

Specifikus célok						
	Teljesítmény alapú, differenciált finanszírozás	Hatékonyan működő oktatási intézmények	A gyakorlati képzés centralizálása	A dinamikus gazdaságnak megfelelő minőségi munkaerő biztosítása, és esélyteremtés a hátrányos helyzetűek részére	Korszerű módszerek a képzésben és az oktatásban	Korszerű technológiák és eszközpark a képzésben
Operatív célok	Az oktatás finanszírozása a munkaerő-piaci igények kielégítésének figyelembe vételével történjen	Az értékelési, mérési rendszer kialakítása	Profilkoncentráció	Fejleszteni kell a szakmai érdekegyeztetés rendszerét	A munka világában való részvételhez szükséges szaktudás fejlesztését, a készségek és kompetenciák megszerzését támogató tananyagfejlesztések	A fennmaradó tanműhelyek, képzőhelyek korszerűsítése, felújítása
	A fejlesztési források felhasználása egységes koncepció mentén történjen	Legyen alkalmas a szakképzési rendszer az EU-s források lehívására	A szakképzés-szervezési társulás a valós gazdasággal közvetlenül érintkező bevétel orientált, piaci igények kielégítésére alkalmas szervezetek legyenek, legyen együttműködési kényszer a munkaerő-piac szereplőivel	Hatékony PR a szakképzésnek	A pedagógusok módszertani továbbképzése, szemléletváltása	A gyakorlati képzéshez szükséges eszköz-ellátottság javítása
	Költséghatékonyság és szakmaiság együttes érvényesítése	Az intézményi menedzsment felkészítése a korszerű intézményvezetésre	A képzés minden szakaszát felvállaló szakképző intézményhálózat létrehozása	Legyen együttműködés a munkaerő-piac szereplőivel	Minőségirányítási rendszer fejlesztése	
		Az intézményi átjárhatóság rendszerének kialakítása	A gyakorlati képzéshez szükséges eszköz-ellátottság javítása	Hátránykompenzációs rendszer kialakítása	A gyakorlati képzés arányának és időtartamának növelése	

12.3 Operatív célok és feladatok kapcsolata

Specifikus cél:	Teljesítmény alapú, differenciált finanszírozás		
Operatív célok:	Az oktatás finanszírozása a munkaerő-piaci igények kielégítésének figyelembe vételével történjen	A fejlesztési források felhasználása egységes koncepció mentén történjen	Költséghatékonyság és szakmaiság együttes érvényesítése
Operatív feladatok	A Fenntartói mérési, értékelési rendszer (FEMÉR) legyen alkalmas a differenciált oktatás finanszírozás bevezetésére	Az MPA decentralizált alaprész szakképzési támogatás pályázatainak fenntartói jóváhagyására szempontrendszer kialakítása	A racionalizálás következtében csökkent működési költségek révén keletkezett megtakarítás ágazati felhasználására készüljön terv
	A meglévő adatbázisok fejlesztésével alkalmassá tenni a rendszert a pályakövetésre/ Az országos pályakövetési rendszer kiépülése esetén alkalmassá tenni az érintett intézmények kapcsolódását	A vállalati szakképzési hozzájárulások felhasználására készüljön az intézményi érdekeket figyelembevevő fenntartói koncepció	Az intézmények gazdálkodásának hatékonyság javítása érdekében a gazdálkodói önállóság mértékének felülvizsgálata
	Javaslatot kell kidolgozni a szakképzési rendszer differenciált finanszírozására		

Specifikus cél:	Hatékonyan működő oktatási intézmények			
Operatív célok:	Az értékelési, mérési rendszer kialakítása	Legyen alkalmas a szakképzési rendszer az EU-s források lehívására	Az intézményi menedzsment felkészítése a korszerű intézményvezetésre	Az intézményi átjárhatóság rendszerének kialakítása
Operatív feladatok	A Fenntartói mérési, értékelési rendszer (FEMÉR) kialakítása	Pályázatíró továbbképzések támogatása , valamint operatív pályázatfigyelő megvalósítása	Az intézményvezetői pályázatok beadásának feltételrendszerét úgy kialakítani, hogy az támogassa a korszerű intézményvezetési szemléletet, valamint szükségesek a fenntartó által szervezett iskolamenedzsment képzések	A szakmacsoportos elven szervezett szakképző intézmények működését kell kialakítani azonosan szervezett általánosan képző közoktatási szakasszal, melyből át lehet lépni a szakképző évfolyamokra
	A szakképzési rendszer teljesítményértékelésének felülvizsgálata	Motivációs rendszer kidolgozása az intézmények EU-s pályázataihoz kapcsolódóan	Az intézményvezetői előmeneteli rendszer kidolgozása	A tehetséggondozás és a felzárkóztató programok eredményeinek diszeminálása

Specifikus cél:	A gyakorlati képzés centralizálása			
Operatív célok:	Profilkoncentráció	A szakképzési intézményhálózat a valós gazdasággal közvetlenül érintkező bevétel orientált, piaci igények kielégítésére alkalmas szervezet legyen, legyen együttműködési kényszer a munkaerő-piac szereplőivel	A képzés minden szakaszát felvállaló szakképző központok létrehozása	A gyakorlati képzéshez szükséges eszköz-ellátottság javítása
Operatív feladatok	Szakmacsoportonkénti szakképzési központokat kell létrehozni	A szakképzési intézményhálózatnak, infrastruktúrája jobb kihasználtsága, valamint a bevételek növelése érdekében komoly szereplőként jelen kell lenniük a felnőttképzési piacon. Ennek keretében meg kell valósítani az át/tovább képzést is, valamint a távoktatást is.	A szakképzés-szervezési társulásban működő tanműhelyeket korszerűsíteni kell. Jellemzően EU-s forrásokból	A szakképzési intézményhálózatnak EU-s finanszírozás igénybevételével a szakmacsoport teljes képzési kínálatának megfelelő eszköz, gép, műszer felszereltséggel kell rendelkeznie
		Az ágazati kiemelt infrastrukturális fejlesztések jelenjenek meg a Társulást fenntartó önkormányzatok közoktatás-fejlesztési tervében az önkormányzati kötelező önrésszel	Meg kell valósítani az oktatási célokat szolgáló épületek rekonstrukcióját.	
			A szakképzési intézményhálózat a szakmacsoport teljes képzési kínálatának megfelelő eszköz, gép, műszer felszereltséggel kell rendelkeznie	

Specifikus cél:	A dinamikus gazdaságnak megfelelő minőségi munkaerő biztosítása, és esélyteremtés a hátrányos helyzetűek részére			
Operatív célok:	Fejleszteni kell a szakmai érdekegyeztetés rendszerét	Hatékony PR a szakképzésnek	Legyen együttműködés a munkaerő-piac szereplőivel	Hátránykompenzációs rendszer kialakítása
Operatív feladatok	A Társulási Tanács működtetése	A középfokú szakképzés kommunikációs stratégiájának kialakítása	A szakképzés eszközrendszerének korszerűsítése révén piaci szereplőként jelenhessenek meg az érintett intézmények.	Karrier-építési tanácsadó rendszer kialakítása
		A szakképzés átalakításának tudatos, tervezett kommunikációja	A munkaerő-piac és a szakképzés összehangolása érdekében a változáskövetés és visszajelzés rendszerének megteremtése	A szakképzési intézményhálózatnak fel kell vállalnia a felzárkóztató oktatást, hogy az általános iskolából kiesett és jellemzően hátrányos helyzetű fiatalok a felzárkóztató évfolyam után azonnal bekapcsolódhassanak a szakképzésbe
			Komplex információs rendszert kell kiépíteni a munkaügyi szervezet információbázisára és a gazdaságból jövő információkra alapozva. Meg kell valósítani a szakképzéstervezés informatikai háttérrendszerét	Pályaorientációs tanácsadó hálózat létrehozása
			A gazdasági igényeknek megfelelően támogatni szükséges a tanulószervezőket	A szakképző intézményekben a pályaorientáció, a szakmai alapozás és a szakmacsoportos alapozás gyakorlati részének oktatásához biztosítani kell a 8-12 fős csoportbontáshoz szükséges finanszírozást
			A gazdasági szereplők bevonása az iskolák, szakképzők minősítésébe, a képzési követelmények évről-évre történő felülvizsgálatába, az iskolai követelmény rendszerek kidolgozásába, gépek- eszköz beszerzések meghatározásba	A szakképző intézményekben a pszichológus és fejlesztőpedagógus státusz biztosítása
				Ösztöndíj rendszer kialakítása

Specifikus cél:	Korszerű technológiák és eszközpark a képzésben	
Operatív célok:	A fennmaradó tanműhelyek, képzőhelyek korszerűsítése, felújítása	A gyakorlati képzéshez szükséges eszköz-ellátottság javítása
Operatív feladatok	EU-s források megpályázása, az önkormányzati önrész biztosítása	EU-s források megpályázása, az önkormányzati önrész biztosítása
	Állami források bevonása	A szakképzési hozzájárulások koncepcionális felhasználása

Specifikus cél:	Korszerű módszerek a képzésben és az oktatásban			
Operatív célok:	A munka világában való részvételhez szükséges szaktudás fejlesztése, a készségek és kompetenciák megszerzését támogató tananyagfejlesztések	A pedagógusok módszertani továbbképzése, szemléletváltása	Minőségirányítási rendszer fejlesztése	A gyakorlati képzés arányának és időtartamának növelése
Operatív feladatok	IKT tananyag-fejlesztések	Kezdeményezni és támogatni szükséges a szakképző tanárok módszertani megújítását szolgáló képzéseket, átképzéseket	Az intézményekben jelen lévő „jó gyakorlatokat” terjeszteni szükséges, egységes minőségfejlesztési elveket, módszereket, ajánlásokat kell megfogalmazni	A 9-10 évfolyamon, a kormányzati törekvésekkel szinkronban – az érintett intézmények tanműhelyi bázisán – támogatni kell a valós gyakorlati szakmacsoportos alapozást
	Pedagógusok IKT továbbképzése, az IKT oktatásban történő használatára Kísérleti projekteket indítása: adott tantárgyban az oktatás csak az IKT kompetenciák fejlesztésén keresztül történjen.			
	Az egész életen át tartó tanulás és a munkába állás kedvező lehetőségei érdekében biztosítani kell a kulcskompetenciák fejlesztését, és az ehhez szükséges eszközöket			
	Az alapkészségek, a kulcskompetenciák fejlesztése – mindenekelőtt az idegennyelv-tudás és a számítógépes ismeretek –, valamint a személyes életvitel szempontjából nélkülözhetetlen kompetenciák, illetve a kommunikációs készségek fejlesztésének integrálása a tananyagtartalmakba			
	Teljes körűen be kell vezetni az új, kompetencia alapon tervezett új OKJ-t			

